

انجیل مرقس

۱

یحیی تعمید دهنده راه ره آماده کننه

اعیسی مسیح، خدای ریکای خوار خش هینجور شرو وونه.

اشعیای پیغمبری کیتابی دله بنوشت بوه:

«آسا من شی قاصدِ تیجا پشنتر رسامه،

وی تی راه ره آماده کننه؛

پنفر صحرایی دله داد زنه؛

خداوندی راه آماده هاکنین!

وی راه ره صاف هاکنین.»

پس یحیای تعمید دهنده صحرایی دله ظاهر بوه، وی مردن غسل تعمید داوه و اعلام کرده شی گناهی آمرزشی سه توبه هاکنین و تعمید نیرن.^۰ دشته یهودیه ای منطقه ای مردن و دشته اورشلیمی مردن یحیایی ور شیونه و شی گناهی اعتراض کرده و ویجا اردن روخته ای دله تعمید گیته.^۱ یحیایی جمه شتری پشم وه و چرمی قیش شی گمر وسّه، و ملخ و صحرایی عسل خارده.^۲ وی موعظه کرده و گته: «بعد آز من، پنفر انه گه میجا قویّر و من حتی هینی لیاقت نارمه دلا بboom و وی کوشی بنه وا هاکنیم.^۳ من شمار اوی همرا تعمید هادامه، ولی وی شمار روح القُدُسی همرا تعمید دنه.»

عیسایی تعمید

اون روزا، عیسی ناصره ای شهری جا گه جلیلی منطقه ای دله وه بیمو و

اُرْدُن روْخِنَه اى دِلَه يَحِيَايِي جا تَعْمِيد بَيْتَه. ۱۰ وَخْتَ عِيسَى اُوْيِي جا دِيرَگَا بِيمَو، دَرْجَا بَيْتِه آسِمُون واَبُوه و خِدَايِي روح دِهْتِي كِتَرِي تَرا وي سَرْ جِرَانِه. ۱۱ وَبَيْتَه چِمر آسِمُونِي جا بِيمَوْگَه: «تَوْمِي عَزِيزِ رِيكَائِي و مِنْ تِيجَا را ضِيمَه».

عِيسَىي آزمود

۱۲ خِدَايِي روح دَرْجَا عِيسَى رِه صَحْرَاءِي دِلَه بُورِده. ۱۳ عِيسَى چِهل روز صَحْرَاءِي دِلَه دَوْه و شِيطَان وِرَه آزمود كِرَده. وي وَحشِي جِيَوْنِي هَمَرا دَوْه و فِرْشِتَگُون وِرَه خِدمَت كِرَدِنه.

عِيسَىي شِي خِدمَتِ شِروْكِنَه

۱۴ بَعْد آَز هَينِنَگَه يَحِيَيِي دَسِكِير بَوه عِيسَى جَلِيلِي منْطَقَه اى سِه بُورِده. وي خِدَايِي خَوَرِخِشِي مِزِدَه دَاوَه ۱۵ و گِتَه: «وي وَخت بَرسِيه و خِدَايِي پَادِشاَهي نَزِيكِ. توَبِه هَاكِنِين و هَيْن خَوَرِخِشِي ايمُون بِيارِين.»

عِيسَىي اوَّلين شَاگِرِدن

۱۶ وَخْتَ عِيسَى جَلِيلِي دَرِيَا لُويِي جا رَد وَونِسِه، شَمَعُون و وي بِرار آندرِياسِ بَئَيَه گَه دِأُوي دِلَه تُور دِيم داونِه، چُون وِشُون ما هيَكِير وِنَه. ۱۷ عِيسَى وِشُونِه بُيَه: «مِي دِمال بِيَنِين و مِن شِمارِ مَرَدِنِي صَيَاد كِمَه.» ۱۸ وِشُون دَرْجَا شِي تُوريشُونِه بِشِتِّنَه و عِيسَى دِمال راه دَكِتِنَه. ۱۹ عِيسَى وَخْتِي يَنْدِره بِشَرْ بُورِده، يعقوب و وي بِرار يو حُنا گَه زِيدِي اى رِيكِ رِيكَا وِنَه رِه بَئَيَه. وِشُون شِي لو تِكَاي دِلَه دِشِي تُوريشُونِه درِس كِرَدِنه. ۲۰ عِيسَى دَرْجَا وِشُونِه دَاد هَاكِرَده. وِشُون هَم شِي پِير زِيدِي رِه كَارْگِرِنِي هَمَرا لو تِكَايِي دِلَه سَرِإِشتِنَه و وي دِمال راه دَكِتِنَه.

عِيسَىي يَتِه مَرَدِي گَه پَليِيد روح داشتِه رِه شَفَا دِنَه

۲۱ وِشُون كَفَرْنَاحِومِي شَهْرِي سِه بُورِدِنه. وَخْتِي مِقدَسِ شَنِيه بَرسِيه، عِيسَى دَرْجَا يَهُودِينِي عِبَادَتِگَاهِي دِلَه بُورِده و دِ تَعلِيم دَاوَه. ۲۲ مَرَدِن عِيسَىي تَعلِيم هادِئِنِي جا بِهَت هَاكِرِدِنه، چُون وي تُوراتِي مَلْمِينِي تَرا تَعلِيم نَداوَه، تَلْكِي يَنْتَفِري تَرا تَعلِيم دَاوَه گَه قِدْرَت و اختِيارِ دارِنه. ۲۳ هَمُون مُوقَه، وِشُونِي عِبَادَتِگَاهِي دِلَه يَتِه مَرَدِي دَوَه گَه پَليِيد روح داشتِه. وي شُول هَادا: «إِي عِيسَىي نَاصِري، آماَرِه چِيكَار دارِنى؟ بِيمَوْئِي آماَرِه نابُود هَاكِنِي؟ دِمَه كَي هَسَى! تَوَوْ اون خِدَايِي قِدَّوسِي!» ۲۴ وَلى عِيسَى پَليِيد روح تَشَرْ بَزو و بُيَه: «سَاكَت واش و وي جَا دِيرَگَا

بِرِه!»^{۲۶} آزما پَلِید روح اون مَرْدِی ره بَدْجور دِكَت هادا و تَعْرِه اى هَمْرَا ويجا دِيرگا بِيمو.^{۲۷} دِشِتِه مَرْدِن جوري تَعَجِّب هاِكِرَد وِنه گه هَمْدِيرِي جا پِرسِينه: «هَيْن دَچِيه؟ يَيْتِه جَديِيد تَعلِيم قَدرَت و اختِيارِي هَمْرَا! وَيْ حَتَّى پَلِيد آرواح هَمْ دَسْتُور دِنِه و اونان ويجا اطاعت كِنِّنه.»^{۲۸} پس خِيلِي نِكْدِيشِتِه گه عيسِيَي آوازه دِشِتِه جَلِيلِي مَنْطَقَه اى دِلِه دَپِيتِه.

عيسِي خِيلِيا ره شَفَا دِنِه

عيسِي تا يَهُودِيني عبادتگاهِي جا دِيرگا بِيمو، يعقوب و يوحناي هَمْرَا شَمعون و آندرِياسِي خِنه بورِده.^{۳۰} شَمعونِي زَن مار آجيش داشِتِه و لايِ دِلِه دَوه. وِشون دَرِجا عيسِي ره وَي حالِي جا باخَور هاِكِرِدِنه.^{۳۱} عيسِي اون زَنِي سَرِي وَر بورِده وَي دَسِ بَيْتِه و وِره پِرسانِي. وَي آجيش بُورِي بَوه و وِشونِي جا پَذيرِي هاِكِرِدِه.

^{۳۲} پِنِمار، بعد از هَيْنِگه آفتَاب غَرُوب هاِكِرِدِه، مَرْدِن دِشِتِه مَريضِن و دِوبَزِئِيشونِه عيسِيَي وَر بِيارِدِنه.^{۳۳} شَهْرِي دِشِتِه مَرْدِن، هَمِه اون خِنه اى دَرِي پِش جَم بَوه وِنه!^{۳۴} عيسِي خِيلِيا گه جور وا جور مَريضِي داشِتِه ره، شَفَا هادا و خِيلِي دِوا ره هم دِوبَزِئِيشونِي جا دِيرگا هاِكِرِدِه. وَي نِشِتِه دِويشون هِيج گَي بَزِنِن، چون عيسِي ره إشناسِينه.

عيسِي تَعلِيم جَلِيلِي دِلِه

^{۳۵} صِبِ دَم گه حَلا هَوا تاريِك وَه، عيسِي پِرسا و خِنه اى جا دِيرگا بورِده. وَي يَيْتِه خَلْوتِ جا بورِده و اوِجه دِعا هاِكِرِدِه.^{۳۶} شَمعون و وَي هَمْراهِن عيسِيَي دِمال گِرسِنه.^{۳۷} وَختِي عيسِي ره بَنْكِيتنِه، وِره بُتِنه: «هَمِه تِي دِمال گِردِنِنه!»^{۳۸} عيسِي وِشونِه بُتِنه: «بيئِن هَيْن دور و وَرِي شَهْرِي دِلِه بورِيم تا اوِجه هَم تَعلِيم هادِم، چون هَيْنِسِه بِيموِمه.»^{۳۹} پس عيسِي راه دَكِتِه و دِشِتِه جَلِيلِي مَنْطَقَه اى دِلِه بورِده. وَي وِشونِي عبادتگاهِي دِلِه تَعلِيم داوِه و دِويشونِه دِيرگا كِرِدِه.

عيسِي يَيْتِه جَذامِي مَرْدِي ره شَفَا دِنِه

^{۴۰} يَيْتِه جَذامِي مَرْدِي عيسِيَي وَر بِيمو، زَنِي بَزو و آجزِ نالِي اى هَمْرَا بُتِنه: «أَكَه بَخَاي، بَتَّنِي مِنِه شَفَا هادِي.»^{۴۱} عيسِيَي دِل اون مَرْدِي اى سِه بَسوَتِه و شِي دَسِ دِراز هاِكِرِدِه، وَي سَر دَس بِشِتِه و بُتِنه: «خَايِمه، شَفَا بَئِير!»^{۴۲} دَرِجا، وَي

جَذَام خَبْ بَوَه و شَفَا بَيْتِه. ^۳ عِيسَى اُون مَرْدِي رِه دَرْجا مِرْخَص هَاكِرْدَه و وَرَه سِفَارِش هَاكِرْدَه ^۴ و بُتِه: «تِي حَوَاس دَوَوَن هَيْن جَرِيَان هِيج كَسِي وَرْ نُئِي؛ بَلْكِي بُور و شِرَه مَعْبَدِي كَاهِن هَم هَادِه و شِي شَفَاعِي خَاطِرِي، قِرْوَوَنِي اِي كَه مُوسِي دَسْتُور هَادَا وَه رِه، پِيشْكِش هَاكِن تَا وِشُونِه ثَابِت بَوَون گَه توو شَفَا بَيْتِي.» ^۵ وَلِي اُون مَرْدِي دِيرِگا بُورِدَه، هَمَه جَا هَيْن جَرِيَانِي گِب بَزُو و اُونِي خَوَر پَخْش هَاكِرْدَه. هَيْنِسِه عِيسَى دِ نَتَّسِه عَلَنِي شَهِرِي دِلِه بِيه، بَلْكِي شَهِرِي دِيرِگا وَر خَلَوتِ جَايِ دِلِه موْنِسِه. وَ مَرِدن اِز هَمَه جَا عِيسَى يِي وَر اِيمُونِه.

۲

عِيسَى بَيْتِه چَلَخ مَرْدِي رِه شَفَا دِنِه

اَبعَد آز چَن روز، وَخَتِي عِيسَى كَفَرْنَا حُومِي شَهِرِي سِه دَكِرِسِه، مَرِدن خَوَرَدار بَوِونِه گَه عِيسَى خَنِه دَرِه. ^۶ جَمَاعِت زِيادِي جَم بَوِونِه، جُوريَّكِه حَتَّى دَرِي پِيش هَم جَا دَنِيَوه، وَ عِيسَى دِ خَدَابِي كَلام وِشُونِي سِه تَعلِيم دَاوه. ^۷ هَمُون مُوقِه، چَن نَقْرِ بِيمُونِه گَه دِ بَيْتِه چَلَخ مَرْدِي رِه چَهار تَابِي عِيسَى يِي وَر آرِدِنِه. ^۸ وَلِي چَون آتِي اِز دَحَام زِياد وَه وِشُون نَتَّسِه عِيسَى رِه نَزِيك بَوَون. پَس وِشُون عِيسَى يِي سَرِي قَرِي سَخْفِ بِچِينِه. بَعْد اِز هَيْنِكِه سَخْفِ بِچِينِه، چَلَخ وَي دُوشَكِي هَمُرا گَه وَي سَر بَيْتِ وَه، چَر بَرِسانِينِه. ^۹ وَخَتِي عِيسَى وِشُونِي اِيمُون بَئِيَه، اُون چَلَخ بُتِه: «اَي رِيَا، تِي كَناهِن بِيامِرِزِي بَوِه.» ^{۱۰} بَعْضِي آز تُوراتِي مَلَمِين گَه اوْجِه نِيَشت وِنه، شِي دِلِه گَتِنِه: ^{۱۱} «هَيْن مَرْدِي چَه هَيْنِجُور گِب زَنِه؟ دِ كَفِرْ كَنِه! بِجز خِدا كَي بَتِنِه كَناهِن بِيامِرِزِه؟» ^{۱۲} هَمُون مُوقِه، عِيسَى شِي روْحِي دِلِه بِقَهْمِسِه گَه وِشُون شِي دِلِه چَي كَنِنِه، وِشُونِه بُتِه: «چَه شِي دِلِه هَيْنِجُور كَنِنِي؟» ^{۱۳} هَيْن چَلَخ چَي بُتَّن آسُونَتِر، هَيْنِكِه «تِي كَناهِن بِيامِرِزِي بَوِه» يا هَيْنِكِه «پِرس و شِي لَارِه جَم هَاكِن و رَاه بُور؟» ^{۱۴} وَلِي هَيْنِسِه گَه دِنِين إِنسُونِي رِيَا زَمِي اِي سَر هَيْن قَدرَت و اِختِيَارِه دَارِنِه گَه كَناهِن بِيامِرِزِه» - اُون چَلَخ بُتِه: ^{۱۵} «تِرِه كِمه، پِرس، شِي لَارِه جَم هَاكِن و خَنِه بُور!» ^{۱۶} اُون چَلَخ مَرْدِي پِرسا دَرْجا شِي لَارِه جَم هَاكِرْدَه و هَمِه اِي چِشِي وَر اوْجِه اِي جَا دِيرِگا بُورِدَه، يَجُور گَه هَمِه تَعْجِب هَاكِرْدَنِه و خَدارِه شَكَرْ كَرِدِنِه گَتِنِه: «هِيج وَخَت هَيْنِجُور چِيزِي نَئِيُومِي.»

عِيسَى لَاوِي رِه دَعَوَت كِنه

عِيسَى يِكَش دِيَر دَرِيَّيِي وَر بُورِدَه. دِشِتِه جَمَاعِت وَي وَر اِيمُونِه و وَي

وشونه تعلیم داوه.^{۱۴} موقه ای گه د اوچه ره رد وونسنه، لاوي خلفایي ریکا ره بئیه گه خراجگیر دگه ای دلنه نیشت وه. وره بئته: «می دمال بره.» وی پرسا و عیسای دمال راه ذکته.

^{۱۵} وختی عیسی لاوي ای خنه ای دلنه سفره سر نیشت وه، خیلی آز خراجگیرن و گناهکارن عیسی و وی شاگردن همرا همسفره ونه، چون خیلی از وشون وی دمال شیونه.^{۱۶} وختی توراتی ملمن گه فریسی ای فرقه ای جا ونه، بئینه گه عیسی گناهکارن و خراجگیرن همرا غذا خارنه، وی شاگردنه بئته: «چه عیسی خراجگیرن و گناهکارنی همرا غذا خارنه؟»^{۱۷} عیسی وختی هین گب پشنیسه وشونه بئته: «مریضین گه طبیب احتیاج دارنه، نا سالم آدمین. من نیمومه تا صالحین دعوت هاکینم بلگی بیمومه گناهکارن دعوت هاکینم.»

سوال درباره روزه

^{۱۸} وختی گه یحیایی شاگردن و فریسین روزه داشتنه، مردن عیسای ور بیمونه و بئته: «چه یحیایی شاگردن و فریسینی شاگردن روزه گیرنه، ولی تی شاگردن روزه نیرنه؟»^{۱۹} عیسی وشونه بئته: «مگه وونه عروسی ای مهمونن تا وختی گه زما وشونی همرا دره، روزه بیرن؟ تا وختی زما وشونی همرا دره نتنینه روزه نیرن.^{۲۰} ولی روزابی رسنه گه زما وشونی جا بئیت وونه. اون موقه روزه گیرنه.

«^{۲۱} هیچکی او نشی و نو چلواره پیته چمه ای کش پینک نزنه. آگه هینجور هاکنه، پینک چمه ای جا بگئی وونه، نو چلوار پیته چمه ای جا سیوا وونه و اون گلی قبلنی جا بدتر وونه.^{۲۲} هیچکی هم تازه شراب پیته پوسی خیکیشونی دلنه نریزنه. آگه هینجور هاکنه، اون شراب پوسی خیکیشونه ترکانه، و هینجوری، هم شراب و هم پوسی خیکشون از بین شوننیه. بلگی تازه شراب ونه نو پوسی خیکیشونی دلنه بربیخن.»

عیسی مقدس شنبه ای صاحب اختیاره

^{۲۳} یته مقدس شنبه روز، عیسی د گنم جاري دله رد وونسنه، وختی د راه شیونه وی شاگردن، شرو به بچین گنم خوشه هاکردنه.^{۲۴} علامای فرقه فریسی عیسی ره بئته: هارش «چه تی شاگردن کاری کننه گه شرعاً مقدس شنبه ای دلنه درس نیه؟»^{۲۵} عیسی وشونه بئته: «مگه توراتی دلنه نخونسنه وختی داود پادشاه و وی یارن محتاج و وشی ونه، داود چی هاکرده؟»^{۲۶} چتی وی آبیاتاری دوره گه کاهن اعظم وه، خدایی خنه ای دلنه بورده و تقدیس بوه نون بخارده و

شی یارِن هم هادا، هر چن جایز نوہ بِجز کاهِن هیچکی اون نون بخاره.^{۲۷} و شونه بُته: «مقدس شنبه روز آدمی ای سه درس بوه، نا آدمی مقدس شنبه روزی سه.^{۲۸} هینسه، انسونی ریکا حتی مقدس شنبه ای صاحب اختیارم هسه.»

۳

یته مردی ای شفاغه وی دس خشک بوه وه

اعیسی یگش دیر یهودینی عبادتگاهی دلله بورده. اوجه یته مردی بوه گه وی یته دس خشک بوه وه. بعضیا عیسی ره هایه داشتنه تا هارشن مقدس شنبه ای دلله اون مردی ره شفا دنه یا نا، تا هینجوری وی تهمت بزوئی سه یته بهونه بنگیرن.^{۲۹} عیسی اون مردی گه وی دس خشک بوه وه ره بُته: «هیچه بِره.»^{۳۰} آزما وشونی جا نپرسیه: «مقدس شنبه ای دلله خبی هاکردن جایز یا بدی هاکردن؟ یَفری جان نجات هادآن یا بکوشن؟» ولی وشون هیچی نتنه. عیسی، اونانیگه وی دور و ور دونه ره عصبانیتی همرا هارشیه و وشونی سنگ دلی ای جا نارحت بوه. آزما اون مردی ره بُته: «شی دس دراز هاکن.» وی شی دس دراز هاکرده و وی دس خار بوه.^{۳۱} علما فرقه فریسی دیرگا بورده و درجا هیرودیس پادشاهی هوا دارنی همرا دسیسه دچینه گه چتی عیسی ره بکوشن.

جماعت زیادی عیسایی دمال شوننے

آزما عیسی شی شاگردنی همرا دریابی سمت بورده. یته گت جماعت هم جلیلی منطقه و یهودیه ای منطقه ای جا^{۳۲} و همینجور اورشلیم و آدومیه ای منطقه و اردُن روختنے ای اون دس و صور و صیدونی دور و وری جا، عیسایی دمال بورده. وختی اون گت جماعت عیسایی دشتی کارایی خوار بِشنسینه، وی قر بیمونه.^{۳۳} اون ازدحامی خاطری گه اوجه دونه، عیسی شی شاگردنیه بُته تا مردن وی سر نکتنه یته لوتكا ویسه آماده هاکن.^{۳۴} چون عیسی خیلیا ره شفا هادا وه، هینسه دشته مریضن وی سمت هجوم آردنه تا ورده دس هاکن.^{۳۵} هر وخت پلید آروح عیسی ره وینسینه، وی پش بینه گتنه و داد زوونه: «توو خدای ریکائی!»^{۳۶} و عیسی وشونه قدِغَن کرده تا هیچ کسی ور نئن وی کیه.

دوازده رسول

۱۳ عیسیٰ یَتِه کوهی سر بورده و اونانیگه خایسه ره شی گفا بخونیسه، وشون هم وی ور بیمونه.^{۱۴} وی دوازده نَفَر انتخاب هاکِرده و وشونی اسم رسول پیشته، تا وی همرا دَوْون و وشونه بَرْسَانَه تا مَرْدَن تعليم هادن،^{۱۵} وَهَيْنَ قدرت و اختیاره دارِن گه دُویشونه دیرگا هاکِن. ^{۱۶} اون دوازده نَفَری گه انتخاب هاکِرده هَيْنَ وِنَه: شَمَعُون (گه عیسی وی اسم پِطَرْس بِشَتِه);^{۱۷} یعقوب و یوحنا، زیدی ای ریک ریک (گه وشونی اسم 'بوآزِرس'، یعنی 'رادی ریک ریک'^{۱۸} بِشَتِه); آندریاس، فیلیپس، بَرْتَولْمَاء، مَتَّی، توما، یعقوب حَلْفَایی ریک، تَدَّای، وَطَن پَرَسَت شَمَعُون،^{۱۹} و یهودا آسْخَرْیوْطی گه عیسی ره دِشمنی تسلیم هاکِرده.

۱۰ آزما عیسی خِنَه بورده و آی جماعت جَم بَوْنَه، جوريگه حتی وی و وی شاگِردن تَنْتِسَنَه غذا بخارِن.^{۲۰} وَخَتِی عیسایی فامیلِن هَيْنَه بِشُنْسَنَه، بورِدِنَه تا وِرَه شی هَمَرَا بَوِرِن، چون گِتَنَه: «تور بَوَه.»

روح الْقَدُوسِ كَفَرْ بُنَن

۲۲ توراتی مَلَمِین گه اورشلیمی جا بیمو ونَه گِتَنَه: «بِعْلَزِبُول دارِنَه»، و «دویشون، دُویشونی رئیسی کَمَکی هَمَرَا دیرگا کَنَه.»^{۲۳} پس عیسی وشونه شی کفا بخونیسه و مَثَلَی هَمَرَا وشونه بُتَنَه: «چَتِی شِيَطَان بَنَنَه شِيَطَان دیرگا هاکِنَه؟^{۲۴} آگه یَتِه مملکتی دِلَه دَسِگَ دَوْون، اون مملکت تَنَنَه دَوْوم بیاره.^{۲۵} وَآگه یَتِه خِنَه ای دِلَه دَسِگَ دَوْون، اون خِنَه تَنَنَه دَوْوم بیاره.^{۲۶} وَآگه شِيَطَان هم شی علیِه بِرِسَه و دِسَه بَوَون، تَنَنَه دَوْوم بیاره، بلگی نابود وونَه.^{۲۷} هیچگی تَنَنَه یَتِه قِددار مردی ای خِنَه ای دِلَه بوره وی مال و اموال غارت هاکِنَه، مَكَه هَيْنَگَه آول اون قِددار مردی ره دَوَنَه. آزما حَقِيقَتَن بَنَنَه وی خِنَه ره غارت هاکِنَه.

۲۸ حَقِيقَتَن شِمارِگِمَه آدمی زادی دِشَقِ گِناهِن و هر کفری گه بُتَه بیامرزی وونَه؛^{۲۹} ولی هر کی روح الْقَدُوسِ كَفَرْ بُنَه، هیچ وخت بیامرزی نَوَونَه، بلگی وی گِناه تا آبد وی سَرِ مَوَنَه.»^{۳۰} عیسی هَيْنَسَه هَيْنَ گِبَ بَزو گه گِتَنَه: «وی گِتَنَه: روح دارِنَه.»

عیسایی مار و بِرَارِن

۳۱ آزما عیسایی مار و بِرَارِن بیمونه. وشون دیرگا هِرسانِه، یَنَفَرِ بَرْسَانِنَه تا عیسی ره داد هاکِنَه.^{۳۲} جماعتی گه عیسایی دور و ور نیشت ونَه، وِرَه بُتَنَه: «تی مار و بِرَارِن دیرگا دَرَنَه و تی دِمال گِرَدِنَه.»^{۳۳} عیسی وشونه بُتَنَه: «می مار و بِرَارِن

برزگری مثل

ایکش دیئر عیسیٰ دریایی وَر تعلیم هادائِن شرو هاکرده. ازدحام زیادی وی دور جم بونه، جوریگه مجبور بوه یته لو تکا گه دریایی دلہ دوه ره سوار بعون وی دلہ هینیشه، و دشته ازدحام دریا لُو دونه.^۲ عیسیٰ خیلی چیزا ره مثلاًی همرا وشونه یاد هادا. وی اون موقعه گه د تعلیم داوه وشونه بُته:^۳ «گوش هادین! یته روز یته برزگر تیم بپاشتی سه رمی سر بورده.^۴ وختی د تیم پاشیه، آقدی راه دلہ دکته و پرنده ایشون بیمونه و اوینه بخاردنه.^۵ آقدی دیئر سنگلاخ رمی ای دلہ دکته گه خیلی کل ناشته. پس زود سر بکشیه، چون اوچه ای کل جل نوه.^۶ ولی وختی خرشید در بیمو، بسوتنه و چون بنه توس ونه خشک بونه.^۷ آقدی تیم هم تلی ایشون دلہ دکته. تلی ایشون سر بکشینه، اوینه خفه هاکردنه و اون تیمیشون بار نیاردنه.^۸ ولی تبکیه تیمیشون خب گلی دلہ دکته و نوج بزونه، سر بکشینه و بار بیاردنه و زیاد بونه، بعضی سی، بعضی شست و بعضی صد بالینه بار بیاردنه.^۹ آزما عیسیٰ بُته: «هر کی گوش بُنوا دارنه، بشنُته».

وختی گه عیسیٰ تنیا وه، اون دوازده نفر و اونانیگه وی دور و ور دونه مثلاًی باره ویجا پُرسینه.^{۱۰} عیسیٰ وشونه بُته: «خدای پادشاهی ای رازی پُهمسن شماره هادا بوه، ولی دیرگایی مردنی سه، همه چیره ونه مثلاًی همرا وشونه بُئم؟^{۱۱} تا:

«حقیقتَن بَوین، ولی نفهمِن،
حقیقتَن بِشنُن، ولی وشونه حالی نَوون،
تا نَکنه دَگرِدن و آمرزیده بَوون!»^{۱۲}

آزما عیسیٰ وشونه بُته: «هین مَثُلِ نَفَهِمِنِی؟ پس چتی مثلاًی دیئر خاینه بُفهمین؟^{۱۳} برزگر خدایی گلام کارنه.^{۱۴} بعضی مردن هتی راهی وری تیمیشونی ترانه، هموچه گه گلام دکاشت وونه، اوین وختی گه گلام اشنُنیه، شیطان درجا انه و گلامی گه وشونی دلہ دکاشت بوه ره، درگنه.^{۱۵} بعضی مردن، هتی سنگلاخ زئی ای دلہ ای دکاشته تیمیشونی ترانه، اوین وختی گه گلام اشنُنیه درجا اونه

خِشالی ای هَمِرا قبُول کِنِینه،^{۱۷} وَلی چون بِنِه نارِنِه، فقط تَيْذِرِه دَوَوم آرنِه. آزما وَختی گه خِدایی گَلامِی خاطِری، آذیت و آزاری دِلِه دَکِفِن، دَرِجا شِی ایموُنِی جا گِردِنِنِه.^{۱۸} بعضی دِبَر، هَتِی تَلِی ای دِلِه ای دَکَاشتِه تِيمِيشونِی تِرائِه؛ هَین اونانِنِنِه گه خِدایی کَلامِ اِشنُنِنِه،^{۱۹} وَلی چون وِشُونِی دِل دِنِیارِه دَوَسَه و وِشُونِی چِش مال و مَنالی دِمال دَرِه و چِیزای دِبَری هَوَسِ شِی دِلِه دارِنِه، هَینِنِه گه خِدایی کَلامِ خَفِه کِتَه و کَلام بار نیارِنِه.^{۲۰} وَلی تِيمِی گه خِبِ زَمِ ای دِلِه دَکَاشت بَوِنِه، اونانِنِنِه گه خِدایی کَلامِ اِشنُنِنِه، اوِنِه قبُول کِنِینه و سِی، شَصَت و صد بالِینِه بار آرنِه.».

لَمِپَایِ مَثَل

عِيسَی وِشُونِه بُنِه: «مَكِه لَمِپَارِه آرنِی تا اوِنِی سَر سَرِپُوش بِلِین يا اوِنِه تَخْتِی بِن بِلِین؟ مَكِه اوِنِه پَایِه ای سَر نِلِنِی؟^{۲۲} چون هِیج جاها دا چِی ای دَنِنِه گه مَعْلُوم نَوُون، و هِیج قَائِم هاکِرَدِی دَنِنِه گه بَرْمَلا نَوُون.^{۲۳} هَر کِی گَوش شِنَوَا دارِنِه، بِشُنِنِه.»^{۲۴} آزما عِيسَی وِشُونِه بُنِه: «مِواظِب و وَئِين چِی اِشنُنِنِه. هَر مَتَرِی هَمِرا گه هادِین، هَمُون مَتَرِی هَمِرا، حَتَّی ويَشَّتِر هَم عَوْض گِيرِنِه.^{۲۵} چون اوِنِیگه دارِنِه رِه، ويَشَّتِر هادا وَونِه و اوِنِه جا گه نارِنِه، حَتَّی اوِنْچِی گه دارِنِه هَم بَئِيت وَونِه.»

لُو بَکِشِی تِيمِی مَثَل

عِيسَی وِشُونِه بُنِه: «خِدایی پادشاھی يَتِه مَرَدِی رِه موْنِه گه زَمِ ای سَر تِيم پاِشِنِه.^{۲۶} شُو و روز، چِی اوِن مَرَدِی خُوبِی دِلِه دَوَون و چِی ويَشار وَوَئِه، تِيم نوچ کِنِنِه و لُو گِيشِنِه. وَلی اوِن مَرَدِی نَنِنِه چَتِی هَین اِتَّفَاق گَفِنِه.^{۲۷} زَمِ خِد بَه خِد بَار دِنِه: آوَّل ساقِه لُو گِيشِنِه، آزما خُوشِه دِرس وَونِه و آزما خُوشِه تِيمِی جا پِر وَونِه.^{۲۸} وَلی وَختی تِيم بَرِسَه، بَرَزَگَر دَرِجا شِی دَارِ رِه گِيرِنِه، چون دِرُوپِی موقِه بَرسِیه.»

خَرَدَلِي تِيمِي مَثَل

عِيسَی وِشُونِه بُنِه: «خِدایی پادشاھی چِیرِه موْنِه، يا چِی مَثَلِی هَمِرا اوِنِه توپُضِی هادِيم؟^{۲۹} خِدایی پادشاھی هَتِی خَرَدَلِي تِيمِي تِرائِه. خَرَدَلِي کِچِيكِتَرِين تِيمِيه گه اوِنِه زَمِ ای دِلِه کارِنِه.^{۳۰} وَلی وَختی دَکَاشت بَوِه، لُو گِيشِنِه و باغِي دِشِتِه گِيَاھِنِي جا گَت تَر وَونِه و گَتِه شاخِه آرنِه، جورِيگه آسِمُونِي پَرِندِه ايشون

بَتِّينَه اوْنی سایه ای بن کلی بَساجِن.»

عیسی تا اوچه گه بتینسنه بقهمن خیلی هینجور مَثلاًی همرا، خدایی کلام وشونی سه گیته.^{۳۴} وی بجز مثالی همرا جور دیئر وشونی همرا گب نزو؛ ولی وختی شی شاگردنی همرا خلوت جا دوه، همه چیره وشونی سه توضی داوه.

عیسی دَریابی کلاک آروم کنه

اون روز، وختی پِنماز برسیه، عیسی شی شاگردن بُته: «بیئن دَریابی اون دس بوریم.»^{۳۶} وشون جماعت ترک هاگردن و عیسی ره همون لوتكابی همرا گه وی دله نیشت وه، شی همرا بوردن. چن تا لوتكا دیئر هم د وشونی همرا شیونه.^{۳۷} ناخوکی دَریا ره گته کلاک بَتیه. موجیشون جوری لوتكابی کش خارده گه نزیک وه لوتكا اُبی جا پر بَوون.^{۳۸} ولی عیسی لوتكابی دمال، شی سر متکابی سر بِشت وه و بَفت وه. شاگردن وره ویشار هاگردن و بُته: «اسا، تیسیه مهم نیه د هلاک وومی؟»^{۳۹} عیسی پرسا و وا ره تَشر تَزو و دَریا ره بُته: «ساکت واش! آروم بئیر!» آزما وا هِرسا و همه جا کاملاً آروم بَوه.^{۴۰} آزما شی شاگردن بُته: «چه هینجور تَرسیئی؟ حلا ایمون نارنی؟»^{۴۱} وشونی دل بَدجور تَرس دَکت وه، همَدِیر گِتنه: «هین کیه گه حتی وا و دَریا هم ویجا اطاعت کِتنه!»

۵

عیسی یته دوبَزه مردى ره شَفَا دِنه

وشون دَریابی اون دس، گراسیانی مَناظقه ای سه بوردن. وختی عیسی لوتكابی جا چربیمو، یته مردى گه پلید روح داشته، درجا قبرِسونی ای جا دیرگا بیمو و وی همرا چش به چش بَوه.^{۳۲} اون مردى قبرِسونی ای دله زندگی کرده و د هیچکی نَتِنسه حتی زنجیلی همرا هم وره دَونه.^{۳۳} چون چن کش وره قِل و زنجیل هاگرد ونه و دوس ونه، ولی وی زنجیلیشونه لکی هاگرد وه و اون آهناي گه وی لینگی کش دوس ونه ره بِشكاني وه. هیچکسی قد تَرسیه وره آروم داره.^{۳۴} شو و روز قبرِسونی ای دله و کی ایشونی سر داد گشیه و سنگی همرا شِره زخم و زلی کرده.^{۳۵} وختی اون مردى عیسی ره دیر شِری جا بَتیه، دُوی همرا بیمو و عیسایی لینگ دَکتنه.^{۳۶} وی شول بَکشیه و بُته: «ای عیسی، خدای متعالی ریکا، می همرا چیکار دارنی؟ تِره به خدا قسم دِمه مِنه عذاب نَدی!»^{۳۷} چون عیسی د وره گِتنه: «ای پلید روح، هین مردى ای جا دیرگا بِره!»^{۳۸} عیسی ویجا بَپرسیه:

«تى إسم چىه؟» وى بۇته: «مى إسم لشگر؛ چون آما خىلىي زىادمى.»^{۱۰} و عىسى رە خىلىي التماس هاکىرده گە وىشونە اون منطقە اي جا دىرگا نىكىنە.^{۱۱} اون دۇر و قرى كىنى اى سر، يىتە گىتە رەمە خى، دەغا خارده.^{۱۲} پلىيد آرواح عىسى رە التماس هاکىردىنە، بۇتنە: «آمارە خى ايشونى دىلە تېرسان؛ بىل وىشونى دىلە بورىم.»^{۱۳} عىسى وىشونە إجازە هادا. پلىيد آرواح دىرگا بىمۇنە و خى ايشونى دىلە بورىدەنە. اون رەمە اى دىلە چىدۇد دەھزار تا خى دۇوه. خى ايشون كىنى اى جا سەردىرى درىيابى سمت بورىدەنە، اونى دىلە دەكتىنە و أويى دىلە غرق بۇنە.^{۱۴}

خى گالىشىن دەريوپىرنە و هېين جەريان شەھر و آبادى اى دىلە تەعرىف هاکىردىنە. مەردىن ھم دىرگا بىمۇنە تا اونچى اتفاق دەكت وە رە، بۇينن.^{۱۵} وىشون عىسایى ور بىمۇنە و وختى بىئىنە اون دۈبىزە مەردى گە قىلاً اون لشگرى گەرفتار وە، آسا ليواس دەكتىدە و عاقىل اوچە نىشتە، يېرسىنە.^{۱۶} اونانىكە هېين جەريان بىئىونە، هر چى اون دۈبىزە مەردى و خى ايشونى سە اتفاق دەكت وە رە، مەردىنى سە تەعرىف هاکىردىنە.^{۱۷} اوينىن عىسى رە التماس هاکىردىنە گە وىشونى منطقە اي جا دىرگا بورە. وختى عىسى دەلتاكا سوار وونىسە، اون مەردى گە قىلاً دۈبىزە وە، عىسى رە خواهش تەمنا هاکىردى وى ھەمرا بورە.^{۱۸} ولى عىسى إجازە ئىدا و ورە بۇته: «خىنە شى رەفقىنى ور بور و وىشونە بۇ خىداۋىند تېنە چى هاکىردى و چى تىرە رەحم هاکىردى.»^{۱۹} اون مەردى ھم بورىدە و دەكابولىسى منطقە اي دىلە اعلام هاکىردى گە عىسى ويسە چى هاکىردى، دېشىتە مەردىن حىرون بۇنە.^{۲۰}

عىسى يىتە زىنا و كىيجا رە شەفا دىنە

عىسى يىكش دىيەر لوتكايى ھەمرا دەريابى اون داس بورىدە. درىالۇ ازدحام زىادى وى دۇر جەم بۇنە.^{۲۱} آزما يىتە آزىيەدەنەن عبادتگاهى رئىسەن، گە وى إسم يايروس وە بىمۇ و وختى عىسى رە بىئىه وى لىنگ دەكتە^{۲۲} و خواهش تەمناى ھەمرا ورە بۇته: «مى كېچىك كىيجا دەمیرىنە. بىرە و شى داس وى سەر بىل تا شەفا بىرە و زىنە بەمونە.»^{۲۳} عىسى ھم وى ھەمرا بورىدە.

ازدحام زىادى ھم عىسایى دەمال راھ دەكتىنە. وشون از ھر طرف ورە فىشار آردىنە.^{۲۴} اوچە يىتە زىنا دۆھ گە دوازدە سال خونریزى داشتە.^{۲۵} وى ئەطبىېنى داس بىن خىلىي زەجر بىكشىدە و دېشىتە شى دارابى رە خەجەنەنەن دەكتىدە وە؛ ولى بىجاي ھەينىگە بېھتر بۇون، بەدئر بۇھ وە.^{۲۶} ھەين زىنا عىسایى بارە بىشىنس وە، و ازدحامى دىلە بىمۇ و عىسایى دەمال سەر وى قوا رە داس هاکىردى.^{۲۷} چون شى ور گىتە: «اگە حقى وى

قوا ره هم دس هاکِنِم، شفا گیرمه.»^{۲۹} درجا وی خونریزی قطع بوه و شی تَنی دِلَه وِرَه حَالِی بُوه گه شی مَرِیضی ای جا شَفَا بَیْتِه. ^{۳۰} عیسی درجا پَفَهِمِسَه گه بَیْتِه قِوَّت وِیجا دِبِرَه بورده. پس ازدحامی دِلَه شی دُور و وَرَه هارشیه و پُرسیه: «کی می قوا ره دس هاکِرِدَه؟»^{۳۱} وی شاگردن وِرَه بُتِنَه: «وَیَّنی مَرَدَن هر طرف جا تِرَه فِشار آرِنَه آزمَا گَنِی،» «کی مِنِه دس هاکِرِدَه؟»^{۳۲} ولی عیسی شی دُور و وَرَه اشیه تا بَوِینَه کی هَيْنَ کاره هاکِرِدَه. ^{۳۳} پس اون زَنَا گه دِنْسِه چی وی سَر بِیمو، تَرَس و لَرَزی هَمِرا بِیمو، عیسایی لِینَگ دَكِتَه و دِشَتَه حَقِيقَت وِرَه بُتِنَه.^{۳۴} عیسی وِرَه بُتِنَه: «کِيجا، تی ایمون تِرَه شَفَا هادا. ِسلامت بور و هَيْنَ مَرِیضی ای جا شَفَا بَئِرَ!»

^{۳۵} عیسی حَلَادِ گَب زوووه گه چن نَفَر عِبادتگاهی رَئِیسی خِنِه ای جا بِیمونه و بُتِنَه: «تی کِيجا بَمِرَدَه! دِچه اسَا ره رَحْمَت دِنِی؟»^{۳۶} ولی وَخْتی عیسی وشونی گَب بِشُلْسِه، عِبادتگاهی رَئِیسِ بُتِنَه: «نَترَس! فقط ایمون دار.»^{۳۷} و اِجَازَه نَدا بِجز پِطَرُس و يَعْقُوب و يَعْقُوبی بِرار يوحنَا، هِيجَکی دِبَرَه وی دِمال بوره.^{۳۸} وَخْتی عِبادتگاهی رَئِیسی خِنِه بَرِسِینَه، عیسی بَئَنِه اوِچه قِيَامَت و مَرَدَن بِلَن صدَای هَمِرا بِرمَه زاری و موری کِنِنَه.^{۳۹} پس دِلَه بورده و وشونه بُتِنَه: «چه شول شیون و بِرمَه زاری کِنِنَه؟ کِيجا نَمِرَدَه، بَلَگَ بَفِتَه.»^{۴۰} وشون عیسایی سَر بَخِنِسِنَه. ولی عیسی دِشَتَه وشونه دِبِرَه هاکِرِدَه، و کِيجَایی پَیر و مار و هَمِينجور شاگردنی گه وی هَمِرا دَوِنَه ره شی هَمِرا بَیْتِه و اوِچه ای گه کِيجا دَوَه، دِلَه بورده.^{۴۱} عیسی کِيجَایی دس بَیْتِه و وِرَه بُتِنَه: «تالیتا، کُم!» یعنی: «ای کِچِیک کِيجا، تِرَه گِمَه بِرس!»^{۴۲} اون دوازده ساله کِيجا درجا پِرسا و راه دَكِتَه. وشون هَيْنَ اِتفاقِ جا خِيلی بِهَت هاکِرِدَه.^{۴۳} عیسی وشونه قَدِغَن هاکِرِدَه گه نِلَن هِيجَکی هَيْنَ اِتفاقِ جا خَوردار بَوُون، و وشونه بُتِنَه گه هُون کِيجا ره یَچِي هادِن بَخاره.

۶

ناصِرِه ای مَرَدَن عیسی ره رَدَکِنِنَه

^۱ عیسی اوِچه ای جا بورده و شی شَهْرِی سه بِیمو. شاگردن هَم وی دِمال بورده.^۲ عیسی یهودینی مَقْدَس شَنبَه عِبادتگاهی دِلَه بورده و اوِچه تعلیم داوَه. خِيلیا وَخْتی وی گَب بِشُلْسِنَه بِهَت کِرِدَه و گِتِنَه: «هَيْنَ مَرَدِی هَيْنِنَه کِجه دری بِدَس بِيارِدَه؟ هَيْنَ چی حِكمَتِه گه وِرَه هادا بُوه؟ هَيْنَ چی معِجزَاتِه گه وی

انجام دِنِه؟^۳ مَكَه وَي هَمُون تَجَار نِيه؟ مَكَه مَريَمِي رِيكَا نِيه؟ مَكَه يَعْقُوب و
يوشا و يَهُودا و شَمَاعونِي بِرَار نِيه؟ مَكَه وَي خَارِن هَيْجَه، أَمَه مِين زَندَگِي
نَكِنْنِه؟^۴ هَيْنِسِه عِيسَى يَهُونِه جَارَخَت بَوْنَه.^۵ عِيسَى وِشُونَه بُتَّه: «يَيَّه بِيَعْمَبِر
هَمَه جَارِحَمَت إِلَيْه، بِجزِّ شَيْهِ شَهَر و شَيْهِ فَامِيلِين و شَيْهِ خِنْوَادِه اَي دِلَه!^۶
عِيسَى نَتَّسِه اوْجِه هَيْجَه مُعْجَزَه اَي هَاكِينِه، بِجزِّ هَيْنِكَه شَيْهِ دَسِّ چَن تَا مَريَضِي
سَرِّبِشِته و وِشُونَه شَفَاهَادَه.^۷ وَي وِشُونَه بِي اِيمَونِي اَي جَارِعَجَب هَاكِرَد وَه.
آزَما، عِيسَى اون منطقَه اَي آبَادِي هَايِي دِلَه گِرسَه و مَرِدِن تَعلِيم داوِه.

عِيسَى دِوازَدَه رسولِ رسَانَه

عِيسَى شَي دِوازَدَه شَاكِرَد كَفَا بَخُونِسِه و اونَانِه دِتا دِتا بَرِسانِه و وِشُونَه
قدَرَت و اختِيار هَادَا تَا پَلِيدِ آروَاح مَرِدِنِ جَارِيَه هَاكِينِن.^۸ عِيسَى وِشُونَه قَدِعَنِ
هَاكِرَدَه تَاه: «سَفَرَي سِه، هَيْجَي جَزِّ يَيَّه دَسِّ چَو شَيْهِ هَمَرَا نَيِّن؛ نَانُون، نَاكِلُوار،
نَاشَيْه كَمَر قِيشَي دِلَه اَي بُول.^۹ شَيْهِ لِينِگ كُوش دَكِنِن، وَلِي إِضافَه جِمه نَكَنِن.
عِيسَى آي هَم وِشُونَه بُتَّه وَختِي يَيَّه خِنِّه اَي دِلَه شَوْنِنِي، تَا وَختِي اون مَحَلِي
دِلَه دَرْنِي، اون خِنِّه اَي دِلَه بَمُونِين.^{۱۰} وَأَكَه جَايِي شِمار قِبُول نَكِرِدَنِه، يَا شِيمَه
كِبِّ كُوش نَدانِه، وَختِي اوْجِه اَي جَارِشُونِنِي، شَيْهِ لِينِگ خَاك و خُولَه هِيتَكَانِن،
تَاه عَليِه وِشُونَه يَيَّه شَهَادَت وَوَئِه گَه خَدا وِشُونَه مِجازَات كِنه.^{۱۱} پَس وِشُونَه
بُورِدِنِه، مَرِدِنِه اعلام كِرِدَنِه گَه وَنه توَبِه هَاكِينِن.^{۱۲} وِشُونَه خِيلِي دِوها رَه مَرِدِنِه
جا دِيرِگا هَاكِرَدَنِه و خِيلِي مَريَضِنِه روَغَنِي هَمَرَا مَسَح هَاكِرَدَنِه و شَفَاهَادَنِه.

يَحِيَايِي تَعْمِيد دَهْنَدَه اَي بَكُوشَنِه

هَيْنِ جَريَان هِيرُودِيس پادِشاھي كَوْش بَرِسيَه، چُون عِيسَى يَأْوازِه هَمَه جَارِ
دَبِيت وَه. بَعْضِي از مَرِدِن گِتَّنِه: «هَيْنِ مَرِدِي هَمُون يَحِيَايِي تَعْمِيد دَهْنَدَه گَه
مِرِدِگُونِي جَارِيَّه بَوه. هَيْنِسِه بَنَنِه هَيْنِجُور مُعْجَزَاتِي هَاكِينِه.»^{۱۳} تَبَقِيَه گِتَّنِه:
«اَيلِيَّاه بِيَعْمَبِر» بَعْضِيا هَم گِتَّنِه: «وَي يَيَّه بِيَعْمَبِر، قَدِيمِي بِيَعْمَبِرِي تَرَائِه.»^{۱۴}
وَلِي وَختِي هِيرُودِيس هَيْنِ بَشِّنِسِه، بُتَّه: «هَيْنِ هَمُون يَحِيَايِه گَه مِن وَي گَلَه
رَه وَي تَنِي جَارِسِيوا هَاكِرَدِمَه وَآلَن مِرِدِگُونِي جَارِيَّه بَوه!»^{۱۵}

چُون هِيرُودِيس وَه گَه دَسْتُور هَادَا يَحِيَايِي رَه بَيرِن و وَرَه دَوِنِن و زِينِدونِي دِلَه
دِيم بَدِن. هِيرُودِيس هَيْنِ كَارِهِيرُودِيَّاه خَاطِرِي هَاكِرَد وَه. هِيرُودِيَا، فِيلِيپِسِي زَنا
وَه گَه آلن هِيرُودِيس وَي هَمَرَا عَروَسِي هَاكِرَد وَه. فِيلِيپِس هِيرُودِيسِي بِرَار وَه.^{۱۶}
چُون يَحِيَايِي هِيرُودِيس بُتَّه وَه: «خَالَل نِيه تَوَو شَيْهِ بِرَار زَنِي هَمَرَا دَوَوَئِي.»^{۱۷}

۱۹ پس هیرودیا، یحیایی جا کینه داشته و خایسه وره بکوشه، ولی نتنیسه.
۲۰ چون هیرودیس یحیایی جا ترسیه. چونگه دنسه یحیی صالح و مقدس
مردیه، هینیسه و گه ویجا محافظت کرده. هر وخت یحیایی گب اشنیسه،
خیلی پریشون وونیسه. ولی حلا هم خشالی ای همرا وی گب گوش داوه.
۲۱ هیرودیا سرآخَر یته فِرصلت بنگیته. هیرودیس شی زاد روزی سه یته
مهمنی بیته و دربارین و شی لشگری فرماندهن و جلیلی منطقه ای گت گته
ایشونه دعوت هاکرده. ۲۲ هیرودیایی کیجا مجلسی دله بیمو سما هاکرده و
هیرودیس و وی مهمنیه خشال هاکرده. آزما پادشاه کیجا ره بُته: «هر چی
دوس دارنی میجا بخواه گه ترہ دمه.» ۲۳ وی قسم بخارده و کیجا ره بُته: «هر
چی میجا بخای ترہ دمه حتی اگه نصف می مملکت هم بخوای، ترہ دمه.»
۲۴ کیجا دیرگا بورده و شی مار بُته: «چی بئم؟» وی مار بُته: «بُو یحیایی تعمید
دهنده ای گله ره خایمه.» ۲۵ کیجا درجا عجله ای همرا پادشاهی ور دگرسه و
بُته: «تیجا خایمه آلن یحیایی تعمید دهنده ای گله ره یته مجیمه ای دله منه
هادی.» ۲۶ پادشاه خیلی نارخت بوه، ولی شی قسمی خاطری و شی مهمنی
حرمتی سه نخایسه کیجایی خاسه ره رد هاکنه. ۲۷ پادشاه درجا یته جلال
برسانیه و دستور هادا یحیایی گله ره بیاره. جلال بورده و زیندونی دله یحیایی گله
ره وی تنه جا سیوا هاکرده ۲۸ و وی گله ره یته مجیمه ای دله بیارده و کیجاره
هادا. کیجا هم اوته شی مار هادا. ۲۹ وختی یحیایی شاگردن هینه بیشنیسه،
بیمونه و وی چنازه ره بیته و مقبره ای دله بیته.

عیسی پنج هزار نفر غذا دنه

۳۰ رسولن عیسایی ور دگرسنه و هر چی گه هاکرد ونه و تعلیم هادا ونه ره وره
بُته. ۳۱ عیسی وشونه بُته: «می همرا یته خلوت جا بیئین و آقدی دام بخارین..»
چون آنی مردن ایمونه و شیونه گه وشون حتی نتنیسه هیچی بخارین. ۳۲ پس
تیایی، لوتكایی همرا یته خلوت جا بوردن. ۳۳ ولی وختی دشیونه، خیلیا وشونه
بئینه و بیشناسینه. و مردن دسته شهرايی جا پیاده اون محلی سه دُو هاکردنه و
پیشّر از وشون اوچه برسانیه. ۳۴ وختی عیسی لوتكایی جا چربیمو، ازدحام زیادی
ره بئینه و وی دل وشون سه بسوته، چون هتی بی گالش گستنی ترا ونه. پس
خیلی چیزاهه وشونه تعلیم هادا. ۳۵ غروب دم، وی شاگردن وی ور بیمونه و
بُته: «هیچه دیر شر جائه و د شو وونه. ۳۶ مردن راهی هاکن تا دور و اطرافی

زئی و آبادیهای دلله بورن و یچی شی بخاردنی سه بخارین.»^{۳۷} قولی عیسی وشونه بُتنه: «شما شِ یچی وشونه هادین تا بخارین.» بُتنه: «خاینی بوریم و دویس دیناری آنّا نون بخارینیم و وشونه هادیم تا بخارین؟»^{۳۸} عیسی وشونه بُتنه: «چن تا نون دارنی؟ بورن و هارشین.» وشون بعد از هینگه خوار بیتنه بُتنه: «پنج تا نون و دتا ماهی.»^{۳۹} آزما عیسی شی شاگردن دستور هادا تا دشتنه مردن دسه های صد تایی و پنجاه تایی دلله بُتنه ای سر هنیشانینه.^{۴۰} هینجوری شاگردن مردن دسه و دتا ماهی ره بیته و آسمون هارشیه و شکر هاگرده. نونیشونه گلی هاگرده و شی شاگردن هادا تا مردن پشن، دتا ماهی ره هم، همه ای مین رسد هاگرده.^{۴۱} دشت وشون بخاردن و سیر بونه،^{۴۲} وختی شاگردن اضاف بیمو نون گلی و خرد ماهی ایشونه جم هاگردن دوازده تا زمبیل پربوه.^{۴۳} اون مرداکنی گه نون بخاردنیه پنج هزار نفر ونه.

عیسی اوی سر راه شونه

درجا عیسی شی شاگردنیه برسانیه تا همونجور گه وی جماعت مخصوص کنه، یته لوتكا سوار بعون و پیش از وی بیت صیدایی شهری سه، گه دریایی اون دس وه بورن.^{۴۴} عیسی بعد از هینگه جماعت راهی هاگرده، شی کوهی سه بورده تا دعا هاکنه.^{۴۵} وختی شو بوه، لوتكا دریایی مین برسیه و عیسی خشکی ای دلله تنیا وه.^{۴۶} عیسی بئیه گه شاگردن زحمتی همرا پارو زنن، چون بر عکس وازووه. چدود ساعت سه نصف شو عیسی همونجور گه دریایی سر راه شیه وشونی سمت بورده و خایسیه اوننی وری جا رد بعون.^{۴۷} ولی وختی شاگردن عیسی ره بئینه گه دریایی سر راه شونه، گمون هاگردنیه یته روح. و داد بزونه،^{۴۸} چون دشته وشون اوی بئینی جا وحشت هاگردن ونه. ولی عیسی درجا وشونی همرا گب بزو و بُتنه: «هول نخارین، منمیه. نترسین!» آزما لوتكایی دلله وشونی ور بورده و وا قطع بوه. وشون بدجور بیهت هاگرد ونه^{۴۹} چون نونیشونی معجزه ره نفهمس ونه، بلگی وشونی دل سنگ بوه وه.

عیسی مریضن چنیسارقی دلله شفا دینه

وختی اوی اون دس برسینه، چنیسارقی ملکی دلله بیمونه و هموچه لنگر دیم بدانه.^{۵۰} وختی لوتكایی جا چر بیمونه، مردن درجا عیسی ره بیشناسینه.

وِشون دُو هاکِرْدِنَه و دِشْتِه اون مَنْطَقَه اى دِلَه بورْدِنَه و مَرِيضِن وِشُونِي لاي همِرا، هرجا گه إِشْتِسِنَه عيسى اوچه دَرِه، وَرِدِنَه.^{٥٦} عيسى هر آبادِي و شهر و رُحِي سَرِي گه شيوه، مَرِدَن مَرِيضِن مِيدُونِي سَرِاشْتِنَه و ويچا خواهِش تمنا کِرِدِنَه گه إِجَازَه هادِه تا مَرِيضِن فقط وي قَوَاعِي تِكِ دَس بَزِنِن، وَ هر کي دَس کِرِدِه، شَفَا گِيته.

٧

دلی پاکی

اَعِلَّمَاء فِرِيقَه فَرِيسِي بعضی از توراتی مَلْمِينِي هَمِرا گه اورشليمی شَهْرِي جا بِيمو وِنه، عيسایي وَرِجَم بَونِه.^{٥٧} وِشون بَئِينَه گه عيسایي بعضی از شاگِرِدن نَجِسِي دَسِي هَمِرا، يَعْنِي نَشُورِد دَسِي هَمِرا، غذا خارِنَه.^{٥٨} فَرِيسِين و دِشْتِه يَهُودِين، طِبِقِ مشايخِي رَسْم و رسوم، تا شِي دَسِ خِب نَشُورِن، غذا نَخَارِنَه.^{٥٩} وَختی بازاری جا إنِنه، تا دَشُور بَشُور نِكِنِن هِيچِي نَخَارِنَه. هَمِينجور هم خيلي رَسْم و رسومای دِيَرِ هَمِ انْجَام دِنِنه. هِيَتِي پِيالِه و لَوِي و مِرسِي كَاس كَچِه و مِيزِي بَشُورِدِنَه.^{٦٠} فَرِيسِين و توراتی مَلْمِين عيسایي جا بَيْرِسِينِه: «چِه تِي شاگِرِدن طِبِقِ مشايخِي رَسْم و رسوم رَفْتَار نِكِنِنِه و نَجِسِي دَسِي هَمِرا غذا خارِنَه؟»^{٦١} عيسى وِشُونِه بُتِه: «إِشْعَاعِي بِيغَمِبر شِمَا دُرُونِنِي سِه چَنِي خِب پِشكُوي هاکِرِدِه! هَمِونجور گه بَنِوشت بَوه: «هَيْنِ قَوْم شِي زِوْوَنِي هَمِرا مِنِه حِرْمَت اللِّهِ،

وَلِي وِشُونِي دِل مِيجا دُورِ.

وِشُون بِيِخدِي مِنِه بَرِسِش كِنِنَه،

وَشُونِي تَعلِيم فقط إِنسُونِي حِكمِه.»^{٦٢}

شِمَا خِدَائِي حِكمِ وِلِ كِنِنِي و آدمِي اى رَسْم و رسومِي گَش چِسِيسِني.»^{٦٣}

وَوِشُونِه بُتِه: «شِمَا زِرَنِگِي اى هَمِرا خِدَائِي حِكمِ رَد كِنِنِي تا شِي رَسْم و رسوم دارِين!^{٦٤} چون موسایي بِيغَمِبر بُتِه: «شِي پِير و مارِاحْتَرام بِلِه،» وَ «هَر کي شِي پِير يا مارِ نَاسِزا بُتِه، حَتمَما وِنه وِرِه بَكُوشَنَن.»^{٦٥} وَلِي شِمَا گِنِنِي: «أَكِه يَنْفَر شِي پِير يا مارِ بُتِه: 'هَرِ كِمَكِي گه وِسِه شِمارِه هاکِتَم، خِدَائِي كَارِي وِسِه وَقْف هاکِرِدِمه'»^{٦٦} هَيِنِجورِي شِمَا دِنِلنِي وي هِيچِ كَارِي شِي پِير يا مارِي سِه هاکِنِه.^{٦٧} هَيِنِجورِي شِمَا شِي رَسْم و رسومِي هَمِرا، گه اوِنِنِه بَقِيه رِه هَمِ گِنِنِي، خِدَائِي گَلام نَدِيد گِيرِينِي و زِياد هَيِنِجور كَارَا كِنِنِي.»^{٦٨}

^{۱۴} عیسی یَکش دیرَ مردِن شی گَفا بخونِسِه و وِشونه بُتِه: «شما همه می گِبِ
گوش هادین و هَینِ بِقَهْمِين: ^{۱۵} هیچ چی نیه گه دیرگایی جا آدمی ای وجودی
دله بوره و بَنَّه وره نِجس هاکِنه. بلگی اون چیزایی گه آدمی ای وجودی جا دیرگا
انه وره نِجس کِنه. ^{۱۶} هر کی گوش شِنوا دارنه، بِشِنَّه!»

^{۱۷} عیسی بعد آز اونگه جماعتِ ترک هاکِرده و خِنِه بیمو، وی شاگردِن اون
مَثَلی معنی ره ویجا پِرسینه. ^{۱۸} عیسی وِشونه بُتِه: «شما هم نِفَهْمِنَی؟ مَكِه
نَئونَی اونچی گه دیرگایی جا آدمی ای وجودی دِلَه اِنه بَنَّه وره نِجس هاکِنه؟
^{۱۹} چون وی دِلَه نَشونه، بلگی وی خیکی دِلَه شونه و آزما دَفع وونه.» عیسی
شی هَین گَبی هَمرا، بُتِه گه دِشته غذائیشون پاکِنه. ^{۲۰} عیسی بُتِه: «اونچی گه
آدمی ای وجودی جا دیرگا اِنه، اونه گه آدمی ره نِجس کِنه. ^{۲۱} چون آدمی ای
وجود و دِلِی جائِه گه پلید خیال، فاسقی، دَرَی، قتل، زنا، ^{۲۲} ظمع، شِرارَت،
حیله، هَرَزَگی، حَسُودی، تِهمَت، غُرور و نِفَهْمِی دیرگا اِنه. ^{۲۳} دِشته هَین بدِ
چیزائِه گه آدمی ای وجودی جا دیرگا اِنه و وره نِجس کِنه.»

فینيقیه ای زَنَای ایمون

^{۲۴} عیسی اوِجه ره تَرک هاکِرده و صور و صیدونی منطقه ای سِه بورده. بَتِه
خِنِه ای دِلَه بورده و نَخایِسِه هیچکی خَوَدار بَوون. ولی آی هم نَتَنَسِه شِرَه جا
هاده. ^{۲۵} بَتِه زَنَا گه وی کِچیک کِيجا پلید روح داشته، وَختی عیسایی باره
پِشنُسِه، دَرَجا بیمو و عیسایی لینگ دَکِته. ^{۲۶} اون زَنَا غیر یهودی و آهل فینيقیه
سوریه وِه. وی عیسی ره التماس هاکِرده گه دِو وی کِيجایی جا دیرگا هاکِنه.
^{۲۷} عیسی اون زَنَا ره بُتِه: «بِل آَوَّل وَچِيله سیر بَوون، چون دِرس نیه وَچِيله ای
نوِن بَيرِيم و سَكَيِشونی پِش دِيم بَديم.» ^{۲۸} ولی اون زَنَا عیسی ره بُتِه: «آره، آقا،
ولی حقی سَكَيِشون هم خَرَدِه چیزایی گه وَچِيله ای سِفره ای جا گَلَّبه ره خارِنه.»
^{۲۹} عیسی اون زَنَا ره بُتِه: «تی هَین گَبی خاطِری، بور گه دِو تی کِيجایی جا دیرگا
بِيمو!» ^{۳۰} اون زَنَا شی خِنِه بورده، وَبَئِه وی وَچِه لای دِلَه دِراز بَكشِه و دِو
ویجا دیرگا بورده.

عیسی بَتِه غَولِ مردی ره شَفَادِنَه

^{۳۱} آزما عیسی صوری منطقه ای جا دَگِرسِه، وَصِيدونی راهی جا جَلَلی دَرِیای
سِه بورده. وی دَکَابولیسی منطقه ای جا دَرَد وونِسِه. ^{۳۲} اوِجه بَتِه مردی ره
عیسایی وَر بِيارِدِنَه گه هَم غَول وِه و هَم وی زِوون گَيتِه. وِشون عیسی ره

الِتِّمَاسِ هَاكِرْدِنِه شِي دَسِ اون مَرْدِي اى سَرِلِه.^{۳۳} عِيسِي اون مَرْدِي رِه جَمَاعَتِي
جا دِيرِگا بَكِشِيه، يَتِه گُوشِه بَورِدِه و شِي آنْكِيسِه وِي دِتا گُوشِه دِلِه بِشِته. آزما
تُف دِيم بَدا و اون مَرْدِي اى زِووِنِي كَش بَزو.^{۳۴} عِيسِي آسِموُنِ هارشِيه، يَتِه آه
بَكِشِيه و اون مَرْدِي رِه بُتِه: «إِفَاتَاح!» يَعْنِي «وا بَواش!»^{۳۵} دَرْجا اون مَرْدِي اى
گُوش وا بَوه و وِي زِووِنِ راه دَكِتِه و راحت گَب بَزو.^{۳۶} عِيسِي وِشُونِه قَدِغَن
هَاكِرْدِه گَه هَين جَريانِ هيچِكَسِي وَرْ نُئِن. قَلِي هَر چِي وِيشَتَر وِشُونِه قَدِغَن
كِرْدِه، وِيشَتَر هَين جَريانِي جا گِب زِووِنِه.^{۳۷} مَرْدِن گَه خِيلِي بِهٰت هَاكِرْدِه وِنه
گِتِنه: «هَر كَاري هَاكِرْدِه خِب؛ وِي حَتَّى غُوليُشُونِي گُوش و لَالِيشُونِي زِووِنِ وَا
كَنْه!»

۸

عِيسِي چَهار هزار نَفَرِ غَذا دِنِه

اَهمون روزا، آى إِزِدِحَام زِيادِي عِيسِيَي دور جَم بَونِه و چون هِيچِي بَخارَدَنِي
سِه ناشِتِنِه، عِيسِي شِي شَاكِرْدِنِ شِي گَفَا بَخُونِسِه و وِشُونِه بُتِه:^۲ «مِي دِل هَين
جَمَاعَتِي سِه سوْجِنِه، چون آلن سه روزِي هَمِرا دَرِنِه و بَخارَدَنِي سِه هِيچِي
نَارِنِه.^۳ اَكَه وِشُونِه وَشَنِي راهِي هَاكِتم تا شِي خِينِه بُورِنِ، راه دِلِه ضَعَفِ كِينِه.
بعضِي از وِشُونِ دِير شِره راهِي جا بِيمُونِه.^۴ شَاكِرْدِن وِي چَوابِ بُتِنه: «حَتِي
يَنَفِر بَتِنِه هَين دِير شِره جايِ دِلِه، هَين مَرْدِنِي سِير هَاكِرْدَنِي سِه نون فَراَهِم
هَاكِنِه؟^۵ عِيسِي وِشُونِي جا بِيرْسِيه: «چَن تا نون دَارِنِ؟» بُتِنه: «هَفت تا.^۶
عِيسِي جَمَاعَتِ دَسْتُور هادا تا بِنِه اى سَرِهِنِيِشِن. آزما هَفَت تا نون بَيِّنه و
بعد آز شَكِر هَاكِرْدَن، كَلِي هَاكِرْدِه، شِي شَاكِرْدِنِ هادا تا مَرْدِنِي پِش بِلِن، وَ
شَاكِرْدِن هَم اونانِه جَمَاعَتِي پِش بِشِته.^۷ وِشُونِ چَن تا كِچِيك ماهِي هَم
داشِتِنِه. عِيسِي اونانِه بَرَكَت هادا، بُتِه تا اونانِه هَم مَرْدِنِي پِش بِلِن.^۸ هِيمِه
بَخارَدَنِه و سِير بَونِه و هَفَت تا رَمْبِيلِ پِر خِرِدِه چِيزَا جَم هَاكِرْدِنِه.^۹ اوْجهِ جِدُودِ
چَهار هزار نَفَر دَونِه. آزما عِيسِي جَمَاعَتِ مِرْخَص هَاكِرْدِه^{۱۰} و دَرْجا شِي
شَاكِرْدِنِي هَمِرا لوتكا سِوار بَوه و دَلْمانُونِه اى مَنْظَقه اى سِه بُورِدِه.

فَرِيسِن يَتِه آسِموُنِ نِشُونِه خَائِنِه

اَعِلَّمَاء فِرقَه فَرِيسِي عِيسِيَي وَر بِيمُونِه و بَحث هَاكِرْدَنِ وِي هَمِرا شَرو
هَاكِرْدَنِه. وِشُونِ عِيسِيَي آزمود هَاكِرْدَنِ سِه، ويجا يَتِه آسِموُنِ نِشُونِه

بَخَايِسِنَه. ^{۱۲} عِيسَى شَى دِلى جَاهِيَّتَه آه بَكِشِيه وَبُتْه: «جَه هَينَ نَسْل نِشُونَه اى دِمال دَرَنَه؟ حَقِيقَتَن شِمارِكِمَه، هَينَ نَسْل هِيج نِشُونَه اى هادا نَووَنَه.» ^{۱۳} آزما نِشُونَه جَاهِيَّتَه آه بَكِشِيه وَبُتْه: «جَه هَينَ نَسْل نِشُونَه اى لوتِكَا سوار بَوه، اوَيِ اونَ دَس بُورَدَه.

هِيرودِيس وَفَرِيسِينِي خَمِيرِما

^{۱۴} شَاكِرِدَن ياد هاکِرَد وِنه شَى هَمِرا نَون بَيرَن، وَلوتِكَايِي دِلَه يَتَه نَون ويَشَر ناشِتِنَه. ^{۱۵} عِيسَى وَشُونَه گُوشَرَد هاکِرَدَه وَبُتْه: «مواظِب وَوَئِين، فَرِيسِين وَهِيرودِيسِي خَمِيرِمَائِي جَاهِيَّتَه هاکِرَدَن.» ^{۱۶} پَس شَاكِرِدَن درِبارِه هَينِنَگَه نَون نارِنَه هَمِديَّرِي هَمِرا بَحَث هاکِرَدَن شَرو هاکِرَدَنَه. ^{۱۷} عِيسَى گَه هَينَ دِنْسِه، وَشُونَه بُتْه: «جَه درِبارِه هَينِنَگَه نَون نارِنَه هَمِديَّرِي هَمِرا بَحَث كَيْنَى؟ حَلا هَم نَئُونَنِي وَنَقْهَمِنَنِي؟ مَكَه شِيمَه دِل سَنَگ؟» ^{۱۸} چِش دارِنِي وَنَوْيَنَنِي؟ گُوش دارِنِي وَنَشُونَنِي؟ مَكَه ياد هاکِرَدَنِي؟ ^{۱۹} وَختِي اونَ پَنج هزار نَفَر غَذا هادِامَه، چَن تا زَمبِيلِ پَر، خَرِده چِيزَا جَم هاکِرَدَنِي؟» بُتْنَه: «دوازَدَه تا زَمبِيل.» ^{۲۰} «وَوَختِي اونَ چَهار هزار نَفَر غَذا هادِامَه، چَن تا زَمبِيلِ پَر، خَرِده چِيزَا جَم هاکِرَدَنِي؟» بُتْنَه: «هَفتَا زَمبِيل.» ^{۲۱} عِيسَى وَشُونَه بُتْه: «حَلا هَم نَقْهَمِنَنِي؟»

عِيسَى بِيت صِيدِيَّا ي دِلَه يَتَه كُورَه مَرَدِي رِه شَفَا دِنَه

^{۲۲} وَختِي وَشُون بِيت صِيدِيَّا شهرِي دِلَه بَرسِينَه، چَن نَفَر يَتَه كُورَه مَرَدِي رِه عِيسَى وَر بِيارِدِنَه، وَرِه إِلَتماس هاکِرَدَنَه وَرِه سَر دَس بِلَه. ^{۲۳} عِيسَى اون كُورَه مَرَدِي اى دَس بَيَّتَه وَرِه آبادِي اى جَاه دِيرَگَا بُورَدَه. آزما وَرِي چِشِي سَر تُف دِيمَيَّه بَدا وَشَى دَس اون مَرَدِي اى سَر بِشَتَه وَويجا تَپِرسِيه: «هَيِچِي ويَيِّي؟» ^{۲۴} اون مَرَدِي شَى سَر بِلَن هاکِرَدَه وَبُتْه: «مَرَدِن ويِمَه ولِي هِتَى دارِي تَرَانِه گَه رَاه شُونِنَه.» ^{۲۵} آزما عِيسَى يَكِش دِيَرَش شَى دَس وَرِي چِشِي سَر بِشَتَه. وَاون مَرَدِي اى چِشِي وَهَاكِرَدَه، وَرِي چِش سُو دَكِتَه، وَهَمِه چِيرِه خَب وَينِسِه. ^{۲۶} عِيسَى اون مَرَدِي رِه خِنَه اى سِه راهِي هاکِرَدَه وَبُتْه: «حَتَّى اون آبادِي اى دِلَه هَم نَشو.»

پِطُرُس عِيسَى بَارِه اعْتَرَاف كِنَه

^{۲۷} عِيسَى شَى شَاكِرِدَنِي هَمِرا قِيسِرِيَّه فِيلِيَّي دور وَورِي آبادِي هَايِي سِه بُورَدَه. رَاه دِلَه، شَى شَاكِرِدَنِي جَاه بَيرَسِيه: «مَرَدِنِي نَظَر مِن كَيِّمه؟» ^{۲۸} وَشُون بُتْنَه: «بعضِيا گَنِنَه يَحِيَّا تَعمِيد دَهندَه هَسَتَى، بعضِيا گَنِنَه ايلِيَّا بِيغمِبرِي وَبعضِي دِيَرَه هَم گَنِنَه يَتَه آز بِيغمِبرِي.» ^{۲۹} عِيسَى وَشُونَه جَاه بَيرَسِيه: «ولِي شِما گَنِنَه

مِنْ كَيْمَه؟» بِطْرُس جِواب هادا: «تُو وَ مَسِيحٌ مَوْعِدٌ.»^{۳۰} عِيسَى وِشُونَه بَدْجُورَ غَدِّغَنْ هَاكِرِدَه گَه وِي بَارِه هِيچَكَسِي وَرَه هِيچَي نُئْنَ.

عِيسَى شَى بَمِرَدَنْ وَ زَيْنَه بَووْتَنْ پِشكَوْيِي كِنْه

^۱ آزما عِيسَى شِرو هَاكِرِدَه وِشُونَه تَعلِيم هاداڭن گَه وِنَه إِنسُونِي رِيَا خِيلِي عَذَاب بَكِيشَه، وَ مَشايخ وَ مَعْبُدِي گَتْ كِتَه كَاھِينْ وَ تُوراتِي مَلَمِين وَرَه رَدْ هَاكِينْ، وِنَه وَرَه بَكُوشَنْ وَ بَعْد از سِه رُوز آى زَيْنَه بَووْنَ. ^{۲۲} عِيسَى هَيْنَ كِبْ واضح وِشُونَه بُتَه، بِطْرُس وَرَه يَتَه گُوشَه بَورِدَه وَ شِرو هَاكِرِدَه وَرَه تَشَرَ بَزوْتَنْ. ^{۲۳} وَلَه عِيسَى دَكِيرِسِه شَى شَاگِرِدِنَه هارشِيَه وَ بِطْرُس تَشَرَ بَزوْ وَ بُتَه: «إِي شِيطَان! مِيجَا دور بَواش، چون تَي فِكَر وَ خِيال آدَمِي جائِه، نَا خِدَابِي جَا.»

^{۲۴} عِيسَى جَمَاعَتِ شَى شَاگِرِدِنَه هَمِرا شَى كَفَا بَخُونِسِه وَ وِشُونَه وَ بُتَه: «أَكَهْ كَسِي بَخَادِي دِمَال بِيَه، وِنَه شَى جَانِي جَا بِكِدِرِه، شَى صَلِيب بَيَرِه وَ مِي دِمَال بِيَه. ^{۲۵} چون هَر كِي بَخَادِشِي جَانِي نِجَاتِ هادِه، اونَه آز دَس دِنَه؛ وَلَى هَر كِي مِي خَاطِرِي وَ إِنجِيلِي خَاطِرِي شَى جَانِي از دَس هادِه، اونَه نِجَات دِنَه. ^{۲۶} آدَمِي اى سِه چِي نَفْعِي دارِنِه دِشَتِه دِنِيَارِه دَارِه وَلَى شَى جَانِي از دَس هادِه؟ ^{۲۷} آدَمِي شَى جَانِي عَوض چِي بَتَّنِه هادِه؟ ^{۲۸} چون هَر كِي هَيْنَ زِنَاكَار وَ گِناهَكَار تَسْلِي دِلِه مِيجَا وَ مِي گِبَايِي جَا عَارِدَه، إِنسُونِي رِيَا هَم وَختِي گَه شَى آسِمُونِي پِيرِي جَلَالِي دِلِه مِقدَّسِ فِرِشَتِيَگُونِي هَمِرا بِيَه، اونَ آدَمِي جَا عَارِدَه.»

۹

^۱ عِيسَى آى هَم جَمَاعَتِ وَ شَى شَاگِرِدِنَه بُتَه: «حَقِيقَتِنْ شِمارِ كِمَه، بَعْضِيَا إِيچِه إِسَانِه تَا نَوينِنَ گَه خِدَابِي پَادِشاھِي قِوَّتِي هَمِرا بِيمُو، نَمِيرِنَه.»

عِيسَى دِيم دَكِيرِسِه

^۲ شِش رُوز بَعْد، عِيسَى بِطْرُس وَ يَعْقُوب وَ يَوحَنَه رَه بَيَتِه وَ وِشُونَه شَى هَمِرا بُتَه گَتْ كَوْهِي سَر بَورِدَه تَا تَنِيَا دَوَونَ. اوْجِه، وِشُونَي چِشَنِي وَرَه، وِي دِيم دَكِيرِسِه وَيِ دِيم بَرَق زَوَوه وَ خِيلِي اِسْبِي وَه، جُورِيَگَه دِنِيَارِي دِلِه هِيچَكِي نَنْنِه بَيَتِه چِمَه رَه هِينِجُور اِسْبِي هَاكِينَه. ^۳ اوْجِه، اِيلِيا وَ مُوسَى پِيغَمْبَر وِشُونَي چِشَنِي وَرَه ظَاهِرِ بَوِونَه وَ عِيسَى دِيم رَه بَيَتِه: «إِسَا، چَنِي خِبَ آما اِيچِه دَرِمى. بِل سِه تَا سَايِبُون بَساجِيم، بَيَتِه تَنِيَا، بَيَتِه مُوسَى وَ بَيَتِه هَم اِيلِيلِيَي سِه.» ^۴ بِطْرُس نَئُونِسِه چِي بُتَه، چون وِشُونَ خِيلِي بَيَتِسِي وِنَه. ^۵ آزما بَيَتِه أَبِر

وِشونی سَری وَر سایه دیم بَدا وَتَیه چِمْر آبری جا بیمو گه: «هَین می عزیز ریکائِه، وی گِب گوش هادین.»^۸ ناخوکی، وَختی شی دور وَر هارشینه، بجز عیسی کس دیئر شی وَر تئینه.

^۹ وَختی کوهی جا چِر ایمونه، عیسی وِشونه دَستور هادا اونچی گه بئینه ره هیچگسی وَر نئن تا وَختی گه انسونی ریکا مِردگونی جا زینه بَوون.^{۱۰} وِشون هَین جَریان شی وَر داشتِنه، وَلی هَمَدیری جا پُرسینه 'مِردگونی جا زینه بَوون'، يعني چی.^{۱۱} وِشون عیسایی جا پُرسینه: «چه توراتی مَلَمِین گِینه آول وَنه ایلیای پِغمبر بِیه؟»^{۱۲} عیسی بُته: «البته گه آول ایلیا اینه تا هَمِه چیره اولی ترا درس هاکِنه. وَلی چه نوشتِه های مَقْدَسی دِله بنوشت بَوه انسونی ریکا وَنه خیلی زَجر بَکِشه وَوی هَمَرا بَد رَفتاری هاکِن؟»^{۱۳} وَلی من شمارِ گِمِه گه ایلیا بیمو وِشون هر چی خایسِنه وی هَمَرا هاکِرِدِنه، درس هَمُونجور گه وی باره بنوشت بَوه.»

عیسی بُته دِوبَزه ریکا ره شَفا دِنه

^{۱۴} وَختی وِشون بَقِیه شاگِرِدِنی وَر بِرسینه، بئینه ازدحام زیادی وِشونی دور اسانِه وَتوراتی مَلَمِین وِشونی هَمَرا بَحث کِینه.^{۱۵} جماعت تا عیسی ره بئینه، هَمِه تعجب هاکِرِدِنه وَدُوی هَمَرا عیسایی وَر بیمونه وَوره سلام هاکِرِدِنه.^{۱۶} عیسی وِشونی جا پُرسیه: «هَمَدیری هَمَرا چی بَحث کِینی؟»^{۱۷} بُته مَرْدی ازدحامی دِله چواب هادا: «اساء، من شی ریکا ره تی وَر بیارده. چون وی بَتَه پَلید روحی گِرفتار گه اون روح وَرہ لال کِنه.^{۱۸} روح وَختی وَرہ گیرنه وَرہ بِنَه زَنه، جوريگه وی دِهن گَف کِنه، وی دَنَن قِفل وَوی تَن خِشك وَونه. تی شاگِرِدِنی جا بَخایسِمه اون روح می ریکایی جا دیرگا هاکِن، وَلی تَنِسِنه.»^{۱۹} عیسی وِشونی چواب بُته: «ای نَسل بی ایمون، تا کی وَنه شِمِه هَمَرا دَووم؟ تا کی وَنه شِمارِ تَحْمِل هاکِتِم؟ وَرہ می وَر بیارین.»^{۲۰} وِشون ریکا ره عیسایی وَر بیارِدِنه. اون روح وَختی عیسی ره بَتَه، درجا ریکاره غَشگری دیم بَدا، ریکا بِنَه ای سَر دیم بَخارِدِه وَهَمُونجور گه وی دِهن گَف کِرده، خاکی سَر غَلت خارِدِه.^{۲۱} عیسی ریکایی پیری جا پُرسیه: «چَن وَختِ هَینجور؟» چِواب هادا: «آز وَچه وَونی.^{۲۲} هَین روح چنگیش وَرہ تَش وَأوی دِله دیم بَدا تا وَرہ نابود هاکِن. اگه بَتَنی امَاره رَحم هاکِن وَکِمک هاکِن.»^{۲۳} عیسی بُته: «اگه بَتَنی؟ اوْنی سِه گه ایمون دارِنَه هَمَه چی ممکِنَه.»^{۲۴} اون ریکائی پیر درجا بِلن صِدایی هَمَرا بُته: «ایمون دارِمَه؛ مِنِه کِمک هاکِن تا شی بی ایمونی ای حَریف بَووم!»^{۲۵} وَختی عیسی بَتَه بِتَه جماعت دُوی

هَمِرَا اوْجِهِ اِنْيَهِ، اوْنَ پَلِيدِ رُوحَ تَشَرِّبَزو، بُتْهِ: «اَى لَالْ وَغُولُ رُوح، تِرَهَ دَسْتُورِ دِمِهِ وَيِجا دِيرِگَا بِيَئِي وَدِهِيجَ وَخَتِ وَيِ دِلِهِ نَشَوَئِ!»^{۲۶} رُوحَ نَعَرِهِ بَكْشِيهِ وَريِكا رِه بَدْجُور دِكَتِ هادا وَويِجا دِيرِگَا بِيمُو. رِيِكا هَتِي مِيَتِي تَرا بَوَه، جُوريِگَه خَيلِي اَز جَمَاعَتِ بُتْنِهِ: «بَمِرَدَه.»^{۲۷} وَلِي عِيسَى رِيِكاَيِ دَسِ بَيِّتهِ، وَرِه بِلَنْ هَاكِرِدَه، وَريِكا شَيِ لِينِگَ سَرِ هِرِسا. وَخَتِ عِيسَى خِينِه بُورِدَه، وَيِ شَاگِرِدَنِ خَلَوتِي دِلِه وَيِجا بَيِّرسِينِه: «چِه اَما نَتَّنِسِمى اوْنَ پَلِيدِ رُوح دِيرِگَا هَاكِنِيم؟»^{۲۸} عِيسَى وِشُونِه بُتْهِ: «هَيِنْجُور رُوح بَجزِ دِعا هِيَچِي اَى هَمِرَا دِيرِگَا نَشَونِه.»

وِشُون اوْجِه اَى جا بُورِدِنه وَجَلِيلِي مَنظَقَه اَى جا بِكَذِيشِته. عِيسَى نَخَايِسِه هِيَچِكَس دِنَه وَيِ كِجه دَرِه،^{۲۹} چُون شَيِ شَاگِرِدِنه تَعلِيم داوِه وَوِشُونِه كِتِه: «اِنسُونِي رِيِكا مَرِدَنِي دَسِ تَسْلِيم وَوِنِه وَوِشُون وِرِه كِشِينِه. وَلِي سِه روز بَعْد اَز بَمِرَدَن، زِينِه وَوِنِه.»^{۳۰} شَاگِرِدَنِ وَيِ مَنْظُورِ نَفَهِمِسِينِه وَتَرسِينِه وَيِجا سُوالِ هَاكِنِن.

کِي گَتِ تَرِينِه؟

آزما وِشُون گَفَرَناحومِي شَهْرِي سِه بَرسِينِه. وَخَتِ خِينِه اَى دِلِه دَوِنِه، عِيسَى شَاگِرِدِنه جا بَيِّرسِيه: «راه دِلِه چِي بَحَثِ كِرِدَنِي؟»^{۳۱} وَلِي وِشُون هِيَجي نَتَّنِه، چُون راه دِلِه هَمِدِيرِي هَمِرَا هَيِنِ بَحَثِ كِرِدَنِه گَه كِي هَمِه اَى جا گَتِ تَرِه. عِيسَى هِنِيشِته وَاوِن دِوازَدَه شَاگِرِد شَيِ كَفَا بَخُونِسِه وَبُتْهِ: «هَر كِي خَايِنِه آوَلين وَوِئِه، وَنه آخَرِين وَوِئِه وَهَمِه اَى نُوكِر وَوِئِه.»^{۳۲} آزما عِيسَى يَيِّته وَچِه رِه بَيِّته، وِشُونِي مِينِ بِشِته وَوَچِه رِه كِشه بَيِّته وَوِشُونِه بُتْهِ: «هَر كِي هَيِنْجُور وَچِه رِه مِي نُومِي خاطِرِي قَبُول هَاكِنِه، مِنه قَبُول هَاكِرِدَه؛ وَهَر كِي مِنه قَبُول هَاكِنِه، نَا مِنه، بَلَكِي اُونِيِگَه مِنه بَرسَانِي رِه قَبُول هَاكِرِدَه.»

هَر كِي بِرِ ضِيدَ اَما نِيَه، اَمه جَائِه

يَوْحَنَا عِيسَى رِه بُتْهِ: «اِسَا، يَنَفِرِ بَئِيمِي تِي نُومِي هَمِرَا دِو دِيرِگَا كِرِدَه، وَلِي چُون اَمِه جا نَوَه، وَيِ دَمِ بَيِّتمِي.»^{۳۳} وَلِي عِيسَى بُتْهِ: «وَيِ دَمِ نَيِّرين، چُون هِيَچِكِي نَتَّنِه مِي نُومِي هَمِرَا مُعِجزَه هَاكِنِه وَأَقَدَّه دِيرِ، مِي تَدِي رِه بُتْهِ.»^{۳۴} چُون هَر كِي بِرِ ضِيدَ اَما نَوَئِه، اَمه جَائِه.^{۳۵} حَقِيقَتَنِ شِمارِ كِمه، هَر كِي هَيِنِسِه گَه شِما مَسيِحِي جَمِينِي حَتِي يَيِّته كِجه اوْ شِمارِ هادِه، بِه هِيجَ وَجه شَيِ اَجر اِز دَسِ نَدِينِه.

وَسُوسِه وَكِنَا

«^{۴۲} هر کی باعیث بَوون یَتَه آزِین کِچیکن گه مِنه ایمون دارِنِه گِناه دَکِفه، وَنَه بهَرِ وَه یَتَه گِتَه آسِیو سَنَگ وَی گِرَدَن وَسَنَه وَوَرَه دَرِیاَیِ دَلَه دَیم دَاوِنَه!^{۴۳} اَگَهْ تَسِ دَسِ تَرَه بَه گِناه گَشَانَه، اوَنَه بَورِین. تَیِسِه بِهَرِه گه یَتَه دَسِی هَمَرا زَنَدَگِی اَبَدِی اَی دَلَه بُورِی تَا هَیِنَگَه دَتا دَسِی هَمَرا جَهَنَمِی دَلَه بُورِی. اوَنَّ شَیِ گه هِیچ وَخَت دَكَوشَانِی نَوَونَه.^{۴۴} جَایِ گه وَشُونِی اَجِیک نَمِیرِنَه وَشَ هِیچ وَخَت دَكَوشَانِی نَوَونَه.^{۴۵} اَگَهْ تَی لَینِگَه تَرَه بَه گِناه گَشَانَه، اوَنَه بَورِین. تَیِسِه بِهَرِه گه یَتَه لَینِگِی هَمَرا زَنَدَگِی اَبَدِی اَی دَلَه بُورِی، تَا هَیِنَگَه دَتا لَینِگِی هَمَرا جَهَنَمِی دَلَه دَیم بَدا بَوَوَئِ.^{۴۶} جَایِ گه وَشُونِی اَجِیک نَمِیرِنَه وَشَ هِیچ وَخَت دَكَوشَانِی نَوَونَه.^{۴۷} اَگَهْ تَی چَشِ تَرَه بَه گِناه گَشَانَه، اوَنَه دَرِ بِیار، تَیِسِه بِهَرِه گه یَتَه چَشِی هَمَرا خِدَایِ پَادِشاَهِی اَی دَلَه بُورِی، تَا هَیِنَگَه هَر دَتا چَشِی هَمَرا جَهَنَمِی دَلَه دَیم بَدا بَوَوَئِ،^{۴۸} "جَایِ گه وَشُونِی اَجِیک نَمِیرِنَه وَشَ هِیچ وَخَت دَكَوشَانِی نَوَونَه."^{۴۹} چَوَنَ هَمِه شَیِ هَمَرا نِمَک هَاشِی وَوَنِنَه. نِمَک خِبِ، وَلَی اَگَهْ نِمَک شَیِ شُورِی رِه آَز دَسِ هَادِه، چَقِی بِشِنَه اَی اوَنَه شُورِ هَاكِرِدَن؟ شِما هَم شَیِ دَلَه نِمَک دَارِین وَهَمَدِیرِی هَمَرا صِلح وَصَفَابِی دَلَه زَنَدَگِی هَاكِنِين.

۱۰

^۱ عِیَسِی کَفْرَنَاحُومِی شَهْرِی جَا دِیرَگَا بِیمو وَيَهُودِیه اَی منطقَه وَأَرْدُنَ روَخِنَه اَی اوَنَ دَسِ بُورِده. اَی هَم جَمَاعَتِ وَی دُورِ جَمِ بَوَنَه، وَی طِبِقِ شَیِ عَادَتِ، وَشُونِه تَعلِيمِ دَاوِه.

ازدواج و طلاق و تعلیم

^۲ عِلَمَاء فِرَقِه فَرِيسِی عِیَسِیَي وَرِ بِیمُونَه وَوَی آَزْمُود هَاكِرَدَنِی سِه، بِپُرسِینَه: «شَرِعَأَ دِرِسَه يَتَه مَرْدِی شَیِ زَنَارِه طَلاقِ هَادِه؟» ^۳ عِیَسِی وَشُونِی چَوابِ بُتَّنَه: «مُوسَى پِيغَمْبَرِ چِی حِکَمِ شِمارِ هَادِه؟» ^۴ وَشُونِ بُتَّنَه: «مُوسَى إِجازِه هَادِه گَه مَرْد يَتِ طَلاقِ نَامِه بَنُوِیسِه وَشَ زَنَا رِه وِل هَاكِنَه.» ^۵ عِیَسِی وَشُونِه بُتَّنَه: «مُوسَى شِمَه سَنَگِلِی اَی سِه وَه گِه هَيِن حِکَمِ شِمِسِه بَنُويشتَه.» ^۶ وَلَی اَز هَمُون اَوْلَ گَه دِنِیا بَه وجودِ بِیمو، "خِدا وَشُونِه زَنَا مَرْدِی بَسَاتِه." ^۷ وَهَيِنِسِه، مَرْد شَیِ پَیِر وَمَارِي جَا سِیوا وَونَه وَشَیِ زَنَابِي هَمَرا چَفت وَونَه، ^۸ وَ اوَنِ دَتا يَتَن وَونِنَه. "پَس دِ وَشُونِ نَادِ تَن بَلَگِي يَتَن هَسَسَنَه." ^۹ هَيِنِسِه اوَنْچِي گه خِدا هِیگَش چَفت هَاكِرِدَه، آَدَمِي نِنِه سِیوا هَاكِنَه.»

^۱ وَخَتِ خِنَه اَی دَلَه دَوِنَه، يَكَش دِیَرِ شَاگِرِدَن هَيِن مَوْضُوعِي بَارِه عِیَسِیَي جَا

سوال هاکِردنِه.^{۱۱} عیسی و شونه بُتیه: «هر کی شی زنا ره ظلاق هاده و یَت دیَر زن بُوره، در حق شی زنا، زنا هاکِرده.^{۱۲} و آگه یَتیه زنا شی مردی ای جا ظلاق هایره و یَت دیَر شی هاکِنِه، زنا هاکِرده.^{۱۳}

عیسی و وچیله

^{۱۴} مردن وچیله ره عیسایی قر آردِنِه تاشی دس وشونی سر بِلَه و وشونه برگت هاده. ولی شاگردن مردنِه تَشَرَّبَزونه.^{۱۵} عیسی وختی هین بَنَیَه، عصبانی بَوَه و شی شاگردن بُتیه: «بِلَن وچیله می وَر بیَئَن؛ وشونی دَمْ نَیرَن، چون خِدای پادشاهی هینجور آدمایی سه هَسَه.^{۱۶} حقيقة شمار گَمَه، هر کی خِدای پادشاهی ره هَتَی وَچَه ای ترا قَبُول نَکَنِه، هیچ وخت اونی دِلَه نَشونه.^{۱۷} آزما وچیله ره گَشَه بَتیه، شی دس وشونی سر بِشَتَه و وشونه برگت هادا.

پولدار جوون

^{۱۸} وختی عیسی راه دَکَتِه، یَتیه مردی دُو هاکِرده بیمو، عیسایی پِش زَنِی بَزو و ویجا بَپرسیه: «ای خِبِ اسَا، وِنَه چی هاکِنِم تا زندگی آبدی ای وارت بَووم؟^{۱۹}» عیسی ورِه بُتیه: «چه منه خب خُونی؟ هیچکی خب نیه بِجز خِدَا.^{۲۰} احکام دَنَی: «قتل نَکَنِه، زنا نَکَنِه، دِرَزی نَکَنِه، دِرِدرو شَهادَت نَدِه، حِقَه بازی دَر نیار، شی پیر و مار احترام بِل.^{۲۱}» اون مردی عیسایی چواب بُتیه: «اسَا، دِشته هَینِن از جوونی بِجا بیارِدِمه.^{۲۲} عیسی محبَّتی هَمِرا ورِه هارشیه و بُتیه: «توو بَجِي گم دارنی؛ بور هر چی دارنی ره بَروش و وی پول فَقیرِن هاده گه آسمونی دِلَه گنج دارنی، آزما بِرَه و مِنِه پیَروی هاکِن.^{۲۳} اون مردی هَین گَبَی جا دِلسَرَد بَوَه و گِصَه ای هَمِرا اوچه ای جا بورِدِه، چون خِلی پولدار وَه.^{۲۴}

^{۲۵} عیسی دور و وَر هارشیه، شی شاگردن بُتیه: «چَنِی سَخَتِ پولدارِن خِدای پادشاهی ای دِلَه بورِن!^{۲۶} شاگردن وی هَین گَبَی جا تَعجَب هاکِردنِه. ولی عیسی یَکَش دیَر وشونه بُتیه: «وچیله، خِدای پادشاهی ای دِلَه بورَنَن چَنِی سَخَتِه!^{۲۷} شِتری رَد بَووَنَن دَرِزِنِ سولاخی جا آسونَن از پولداری بورَنَن خِدای پادشاهی دِلَه.^{۲۸} شاگردن خِلی بِهٗت هاکِردنِه و عیسی ره بُتیه: «پس کی بَنَنِه نِجات بَرَه؟^{۲۹} عیسی وشونه هارشیه و بُتیه: «هَین آدمی سه مَحَالَه، ولی خِدای سه هینجور نیه؛ چون خِدای سه هیچی مَحَال نیه.^{۳۰}

^{۳۱} آزما بِطَرُس عیسی ره بُتیه: «هارِش، آما هَمِه چی ای جا دَس بَکشیمی و تی دِمال بیموی.^{۳۲} عیسی بُتیه: «حقيقة شمار گَمَه، هیچکی دَنَیه گه می خاطر و

إنجلي خاطري، خنه يا بار يا خاير يا مار يا پير يا وچه يا شى ملک دس بئيت وون،^{۳۰} و هين دنياي دله رنج و رحمتى گه ويئه اى همرا صد بالينه ويشر خنه و بار و خاير و مار و وچه و ملك بـ دـسـ نـيـاهـ، وـ اوـنـ دـنيـاهـ دـلـهـ هـمـ زـنـدـگـىـ آـبـدـىـ وـىـ قـسـمـتـ تـوـونـ.^{۳۱} ولـ خـيلـياـ گـهـ اوـلـينـ هـسـنـهـ آـخـرـينـ وـونـهـ، وـ آـخـرـينـيشـونـ اوـلـينـ وـونـهـ!»

عيسى سومين گش شى بمردان و زينه بووئن پشكوي كنه

وشون اورشليمي راهى دله دونه و عيسى وشونى جا پشتئ راه شىه. شاگردن تعجب هاگردن و کساي گه وشونى دمال سر شيونه، بترسى ونه. يكش دير عيسى اون دوازده شاگردد يته گوشه بورده و اونچى گه خايسه وي سر بيه ره، وشونى سه بته.^{۳۲} عيسى بته: «هارشين، د اورشليمي سه شومى، إنسونى ريكا ره معبدى گت گته كاهن و توراتي ملミニ دـسـ تـسـلـيمـ كـنـهـ. وـشـونـ وـرـهـ بـمـرـدـنـىـ سـهـ محـكـومـ كـنـهـ وـغـيرـهـودـيـنـيـ دـسـ إـسـپـارـيـهـ.^{۳۳} وـشـونـ وـرـهـ مـزـاقـ چـيـنـهـ، وـىـ سـرـ تـفـ دـيمـ دـينـهـ، وـرـهـ شـلاقـ زـنـهـ وـكـيـشـنـهـ، وـ بـعـدـ اـزـ سـهـ رـوزـ وـىـ زـينـهـ وـونـهـ.»

يعقوب و يوحناي خاسه

زبدى اى ريك ريكا، يعقوب و يوحنا عيسائي ور بيمونه و بته: «إـسـاـ، خـواـهـشـ كـمـيـ اـونـچـىـ تـيـجـاـ خـايـمـيـ رـهـ آـمـسـهـ هـاـكـنـىـ!»^{۳۴} عـيسـىـ وـشـونـهـ بـتـهـ: «چـىـ خـايـنـىـ شـيمـسـهـ هـاـكـنـمـ؟»^{۳۵} وـشـونـ بـتـهـ: «إـجـازـهـ هـادـهـ تـىـ جـلـالـىـ دـلـهـ يـتـهـ تـىـ رـاسـ دـسـ وـيـتـ دـيـرـ تـىـ چـبـ دـسـ وـرـهـنـيـشـيمـ.»^{۳۶} عـيسـىـ وـشـونـهـ بـتـهـ: «شـماـ ئـوـنـىـ چـىـ خـايـنـىـ. شـماـ بـتـنـىـ اـونـ پـيـالـهـ اـيـ جـاـ گـهـ مـنـ نـوـشـمـهـ، بـتـوـشـيـنـ؟ـ وـ غـسلـ تـعـمـيدـىـ گـهـ مـنـ گـيرـمـهـ رـهـ، بـيـرـيـنـ؟ـ»^{۳۷} بـتـهـ: «آـرـهـ، بـتـمـىـ.» عـيسـىـ بـتـهـ: «اـونـ پـيـالـهـ اـيـ جـاـ گـهـ مـنـ نـوـشـمـهـ، نـوـشـنـىـ وـ تـعـمـيدـىـ گـهـ مـنـ گـيرـمـهـ رـهـ، گـيرـنـىـ.»^{۳۸} ولـ مـىـ اوـنـانـيـسـيـئـهـ گـهـ وـشـونـ سـهـ حـاضـرـ بـوـهـ.»^{۳۹}

وختى ده تا شاگردد دير هين جرياني جا خوردار بونه، يعقوب و يوحناي جا خيلي عصباتي بونه.^{۴۰} عـيسـىـ وـشـونـهـ شـىـ گـفـاـ بـخـونـسـهـ وـ بـتـهـ: «شـماـ دـينـىـ اوـنـانـيـگـهـ دـيـرـ قـومـاـيـ حـاكـمـ بـخـونـسـ وـونـهـ، مـرـدـنـىـ سـهـ حـكمـرونـىـ كـنـهـ، وـ رـئـيـسـنـ اوـنـانـيـگـهـ شـىـ دـسـ بـنـ دـارـنـهـ رـهـ زـورـ كـنـهـ.»^{۴۱} ولـ شـيمـهـ مـيـنـ هـيـنـجـورـ تـوـونـهـ. هـرـ كـىـ خـايـنـهـ شـيمـهـ مـيـنـ گـتـ وـوـئـهـ، وـنهـ شـيمـهـ نـوـكـرـ وـوـئـهـ.^{۴۲} وـ هـرـ كـىـ خـايـنـهـ شـيمـهـ مـيـنـ اـوـلـ وـوـئـهـ، وـنهـ هـمـهـ اـيـ غـلامـ وـوـئـهـ.^{۴۳} چـونـ حـقـىـ إـنـسـونـىـ رـيـكاـ نـيـموـ تـاـ وـرـهـ خـدمـتـ

هَاكِنْ، بَلَگَ بِيمو تا خِدمَت هَاكِنْه و شِي جانِ خِيلياي آزادي اي سه فِدا هَاكِنْه».

عيسى كور بارتيمائوس شفا دِنه

٤٦ وشون آريحاي شهرى سه بيمونه. وختي عيسى شى شاگردن و إزدحامى همرا آريحاي جا ديرگا شيه، يٰته كور گدا گه وي اسم بارتيمائوس وه راه سر نيشت وه. بارتيمائوس، تيمائوسى ريكا وه.^{٤٧} بارتيمائوس وختي بىشنسه عيسى ناصريه، داد بکشيه و بُته: «إِي عيسى، داود پادشاهي ريكا، مِنْه رَحْم هَاكِن!»^{٤٨} خيليا وره تَشَر زوونه گٰتنه گه ساكت ووئه، قولى وي ويشر داد زووه گه: «إِي داود پادشاهي ريكا، مِنْه رَحْم هَاكِن!»^{٤٩} عيسى هِرِسا و بُته: «وره داد هَاكِنْ.» پس اون كور مردى ره داد هَاكِردن، وره بُته: «تى دِل قِرص ووئه! بِرِس دِتِرِه داد كِنْه.»^{٥٠} بارتيمائوس شى قواره يٰته گوشه ديم بدا، بِرِسِه و عيسى ور بيمو.^{٥١} عيسى ويجا يٰرسى: «چى خايى تىسىه هَاكِن؟» كور مردى چواب هادا: «إِسّا، خايىمە مى چش سو دَكِفه.»^{٥٢} عيسى وره بُته: «بور گه تى ايمون تِرِه شَفَا هادا.» دَرْجا اون مردى اي چش سو دَكِتە و عيسى ي دِمال سَر راه دَكِتە.

11

عيسى شاهى تَرا اورشليمى دِلَه شونه

وختي بيت فاجى و بيت عنایي آبادى اي دِلَه گه اورشليمى نَزِيك و زيتونى كوهى دِلَه وه بَرِسِينه، عيسى دِتا شى شاگردن بَرِسانِه^{٥٣} و وشونه بُته: «اون آبادى اي گه شىمه پش دَرِه، بورين. همین گه دِلَه بوردى، يٰته دَوَسِه خَر كِرَه ره انگىرنى گه تا آلن هيچكى وي سَر سِوار نَوَه. اونه باز هَاكِنْين و بيارين. آگه كسى شىمه جا يٰرسى: «چه هِينجور كِنْنِي؟» بُئين: «خداوند اونه احتياج دارنِه و درجا خَر كِرَه ره شىمسىه گِردانه.»^{٥٤} اون دِتا شاگردد بوردىه و كوچه اي دِلَه يٰته اوچه اسَاونه، وشونى جا يٰرسى: «چه خَر كِرَه ره باز كِنْنِي؟»^{٥٥} اون دِتا شاگردد همونجور گه عيسى وشونه بُت وه، بُته؛ پس بِشِتِنَه بورن.^{٥٦} شاگردن اون خَر كِرَه ره عيسى ور بياردىن، شى قَوائِيشونه وي سَر ديم بَدانِه، و عيسى سِوار بَوَه.^{٥٧} خيلى آز مرِدن هم شى قواره راهى سَر پههن هَاكِردن و بعضيا هم ولگدار

شاخه ایشونه گه اون دُور وَری زَمِی ای جا بَکْنی وِنِه ره، راه دِلَه پَهْن هاکِرَدِنَه.
۹ اونانیگه عیسایی پِش شیونه و اونانیگه عیسایی دِمال سَر ایمُونه، دادی هَمِرا
گِتِنَه:

«نجات هادِه!»

«موارِک اونیگه خداوندی اسمی هَمِرا اینه!»

«۱۰ آمِه جَد داودی پادشاهی ای بِيمُون مِوارِک!»

«نجات آسمونی عَرْشِ دِلَه!»

۱۱ عیسی اورشلیمی شَهْرِی سِه بِیمُو و مَعْبُدِی دِلَه بورِده. اوچه، شی دُور و
وَری همه چیره هارشیه، ولی چون دیر وَخت وَه، اون دوازده شاگِردی هَمِرا
بِيت عَنْیاپی آبادی ای سِه بورِده.

عیسی انجیل دار لعنت کِنَه

۱۲ فَرَدَای اون روز، وَخْتی د بِيت عَنْیاپی آبادی ای جا دیرگا شیونه، عیسی ره
وَشَنِی بَوَه. ۱۳ از دور یَتِه آنجیل دار بَنَیه گه ولَگ داشته؛ پِش بورِده تا هارشہ
بَنَیه وی سَر انجیل بنگیره یا نا. وَخْتی دار تَزیک بَوَه، بِجز ولَگ هیچی نَنگیتَه،
چون خلا آنجیلی موقَه نَوَه. ۱۴ عیسی اون دار بُتَه: «دِه هیچ وَخت هیچ کَس
تیجا میوه ای نَخارِه!» وی شاگِرِدن هَینِه بِشنُسِنَه.

عیسی معبدی دِلَه

۱۵ وَخْتی اورشلیمی شَهْرِی سِه بَرسِنَه، عیسی مَعْبُدِی دِلَه بورِده و اونانیگه
اوچه د خرید و فروش کِرَدِنَه ره دیرگا هاکِرَدَه. وی صَرَافِنِی تخت و کِتَر روشنی
بساطِ لی هادا. ۱۶ و هیچ کس اجازَه نَدَا بار جا بجا هاکِرَدَنِی سِه مَعْبُدِی کنابِشِی
دِلَه رد بَوون. ۱۷ آزما وشونه تَعلِیم هادا و بُتَه: «مَكَه نِوشتَه هَای مَقْدَسِی دِلَه
بنوشت نَوَه گه،

»مِي خِنِه، دِشِتِه قومِيشونی سِه دِعا خِنِه بَخونِس وونِه؟
ولی شِمَا اونه دِرْكِلِی هاکِرَدِنَه.

۱۸ مَعْبُدِی گَت کَتِه کاھِنِن و توراتی مَلِمِين وَخْتی هَینِه بِشنُسِنَه، یَتِه راهی دِمال
گِرسِنَه تا عیسی ره از بین بَوون، چونگه ویجا تَرسِنَه، چون دِشِتِه جَمَاعَت وی
تَعلِیم هادائَنِی جا حِرون وِنَه. ۱۹ پِنماز عیسی و شاگِرِدن شَهْرِی جا دیرگا بورِدِنَه.

یه درس آنجیل داری جا

۲۰ صِبِ دَمْ، راهی دِلَه، اون آنجیل دار بَئَنِیه گه بِنَه ای جا خِشک بَوَه وَه.
 ۲۱ پِطُرُسْ جَرِيَانِ یاد بِيارِدِه و عِيسَى رِه بُتِّه: «إِسَّا، هَارِش! اون آنجیل دارِی گه
 نَفَرِين هَاكِرَدِی، خِشَك بَوَه». ۲۲ عِيسَى بُتِّه: «خِدارِه ايمون دارِين». ۲۳ حَقِيقَتِن
 شِمارِ گِمَه، هر کی هَيْنَ كَوَه بِنَه، "شَيْ جَايِ سَر بَكْنَى بَواش، دَريَابِي دِلَه دِيم
 بَخار،" وَشَيْ دِلَه شَك نَكِنَه تَلَكِي ايمون دارِه گه اونچِي گِنَه وَونَه، وَيسَه
 وَونَه. ۲۴ پَس شِمارِ گِمَه، هر چِي دِعَايِ دِلَه خَايِنِي، ايمون دارِين گه اونِه بَيَتِنِي،
 وَاون شِمِنِه وَونَه.

«۲۵ پَس هر وَخت دِدِعا كِنَنِي، اگه يَنْفَرِي جا يَيْچَيِ بِه دِل دارِنِي، وَره بَيَخْشِين
 تا شِمه پِير هَم گه آسمونِي دِلَه دَرِه، شِمه تَقْصِيرَا رِه بَيَخْشِه. ۲۶ قولِي اگه شِما
 نَبَخْشِين، شِمه پِير هَم گه آسمونِي دِلَه دَرِه، شِمه تَقْصِيرَا رِه نَبَخْشِنِه.»

عِيسَى حَقْ وَاختِيار

۲۷ وِشُون يِكَش دِيَر اورشَلِيمِي سِه بِيمونَه. وَختِي گه عِيسَى دِ معبدِي دِلَه
 كِرسِه، مَعْبُدِي گَتْ كَتِه كَاهِنِن و توراتِي مَلَمِين و مشايخِ وي وَر بِيمونَه،
 ۲۸ وِشُون عِيسَى يَبُرُسِينِه: «بِه چِه حَقِيَ هَيْنَ كَارَارِه كَيَ؟ كَيْ تِرَه هَيْنَ حَقِّ
 هادا هَيَنْجُور كَارَارِه هَاكِنِي؟» ۲۹ عِيسَى وِشُونِي چِواب بُتِّه: «مِنْم شِمه جا يَتَه
 سُوال دارِمِه. مِي چِواب هادِين تا مِنْم شِمار بُتِّم بِه چِه حَقِي هَيْنَ كَارَارِه كَمَه.
 ۳۰ يَحِيَايِي تَعْمِيد خِدَائِي جا وَه يَا آدَمِي جا؟ مِي چِواب هادِين.» ۳۱ وِشُون
 هَمَدِيرِي هَمَرا مَشُورَت هَاكِرَدِنِه و بُتِّنِه: «اگه بُتِّيِم، "خِدَائِي جا وَه"، گِنَه، "پَس
 چِه وَره ايمون نِيارِدِنِي؟» ۳۲ قولِي اگه بُتِّيِم، "آدَمِي جا وَه".... - وِشُون مَرَدِنِي جا
 ٿَرسِينِه، چون هَمِه يَحِيِ رِه حَقِيقَتِن پِيَغْمَبر دِلَسِينِه. ۳۳ پَس عِيسَى چِواب
 بُتِّنِه: «نَئِومِي.» عِيسَى بُتِّه: «مِنْم شِمار نِمَه بِه چِه حَقِي هَيْنَ كَارَارِه كَمَه.»

۱۲

باغِبونِي مَثَل

آزما عِيسَى مَثَلِي هَمَرا وِشُونِي سِه گَب بَزو و بُتِّه: «يَتِه مَرَدِي آنگُور باعِ درِس
 هَاكِرَدِه و وي دُورِ چَپَر بَكِشِيه، يَتِه حَوض آنگُورِي لِه هَاكِرَدِنِي سِه و يَتِه نِپَار
 دِيدِبُونِي اى سِه بَسَاتِه. آزما باعِ چَن تا باغِبونِه إِجارِه هادا و شِي يَتِه دِيَر
 مَمْلِكَت بُورِدِه. ۲ آنگُور بَجِيَنِي موَقَه، يَتِه نوَگَر باغِبونِي وَر بَرِسَانِيِه تا شِي آنگُور
 باعِي مَحَصُولِي سَهِم وِشُونِي جا بَيَرِه. ۳ قولِي وِشُون نوَگَر بَيَتِنِه، بَزُونِه و دَس خَالِي

دَكِرْدانِينه.^۴ آزما صاب باغ یَت دِيَر نوگر وِشونی وَر بَرسانِيه، وَلِي باغبُونِن وي
گَلَه رِه بِشكَانِينه و وِرَه بِي حِرمَتِ هاِكِرِدنَه.^۵ آى صاب باغ یَت دِيَر نوگر
بَرسانِيه، وِشون وِرَه بَكُوشَتِنه. وَ خِيلِيَايِي دِيَرِي هَمِرا هَم هِينجور هاِكِرِدنَه؛
بعضيا رِه بَزوَنه و بعضيا رِه بَكُوشَتِنه.^۶ صاب باغ فقط يَنفر دِيَر داشتِه گَه
بَرسانِيه و اوُن هَم وي عزيزِ رِيكَا وَه. پس سَرآخِر وِرَه باغبُونِنِي وَر بَرسانِيه و شِي
هَمِرا بُتِه: «وِشون مِي رِيكَا رِه حِرمَتِ إِلنَه».^۷ وَلِي باغبُونِنِ هَمِديَر بُتِنَه: «هَين
وي وارِث؛ بِيئِن وِرَه بَكُوشَيم تا هَين إِرث أَمِنه بَوون». ^۸ پس وِرَه بَيِتِنَه،
بَكُوشَتِنه و انگور باغِي جا دِيرِگا دِيم بَدانِه. ^۹ آسا، صاب باغ چِي كِنه؟ إِنه و
باغبُونِنِ از بَيِن وَرَنه و انگور باغِي گَس دِيَرِي دَس دِنَه.^{۱۰} مَكِه نِوشَتِه هَاي
مِقدَّسي دِلِه نَخونِسَنِي گَه:

«اون سَنگ گَه بَنائِيشون دِيم بَدانِه،

ساخِتمونِي أَصلِي تَرِين سَنگ بَوه،

۱۱ خِداونَد هِينجور هاِكِرِده

وَأَمِه نَظَر عَجِيبِ إِنه».^{۱۱}

۱۲ وِشون خَايِسِنِه عيسى رِه هَماسِن، چون بِقَهِمِسِنِه گَه هَين مَئَل درِياره
وِشون بُتِه، وَلِي مَرِدنِي جا تَرس داشتِنه، پس عيسى رِه وِل هاِكِرِدنَه و بورِدنَه.

رومِ امپراطُورِ خراج هادائَن

۱۳ آزما وِشون چَن نفر از فِرقَه فَريسي و هِيرودِيسِي هَوادارِنِه عيسى اي وَر
بَرسانِينه تا وِرَه شِي وي گَبِي هَمِرا تَلَه دِيم بَدين.^{۱۴} وِشون بِيمونِه و عيسى رِه
بُتِنَه: «إِسا، دِمِي تَوو راسِگو مَردي هَسَتِي و تِيسِه مِهم نِيه مَرِدن چِي كِنِنَه، چون
ظاهري گُول نَخارَني، بلگِي خِدادِي راه رِه دِرسِي اى هَمِرا تَعلِيم دِنِي. آسا شِرعاً
رُومِي امپراطُورِ خراج هادائَن دِرسِه يا نَا؟ وَنه وِرَه خراج هادِيم يا نَا؟»^{۱۵} وَلِي
عيسى گَه وِشونِي دُرْوَئِي رِه دِنِسِه، وِشونِه بُتِه: «چِه مِنه آزمود كِنِنِي؟ يَتِه يه
دِيناري سِكَه مِيسِه بِيارِين تا اوُنِه هارِشم».^{۱۶} وِشون يَتِه سِكَه بِيارِدنَه. عيسى
وِشونِي جا بِپُرسِيه: «كِنِي نقَش و نِگار هَين سِكَه اى سَر دَرَه؟» جِواب هادائَنِه:
«رومِي امپراطُوري نقَش و نِگار.»^{۱۷} عيسى وِشونِه بُتِه: «پس امپراطُوري مالِ
امپراطُورِ هادِين و خِدادِي مالِ خِدارِه.» وِشون وي گَبِي جا هاج و واج بِمونسِنِه.

سؤال درِيارِه قِيامت

۱۸ آزما عِلَمَاء فِرقَه صَدوقِي گَه مِردَگونِي زِيَّه بَووَئِن قِبُول ناشتِنه، عيسى اي وَر

بیمونه و ویجا یتَه سوال هاکِرِدِنَه، بُتَّنه: ^{۱۹} «اسَا، موسای پیغمبر آمِسَه بَنْوَشِتَه اگه یتَه مردی ای بِرَار بَمِيرَه و وی زَنَا وَچَه ناشت وون، اون مردی وِنَه شِي بَمِرَدِه بِرَارِي زَنَارِه بَورِده تا شِي بِرَاري سِه یتَه نَسْل بِجا لِله. ^{۲۰} هفت تا بِرَار وِنَه. اوَلَين بِرَار زَن بَورِده و بِي وَچَه بَمِرَدِه. ^{۲۱} دِوْمِين بِرَار شِي بَمِرَدِه بِرَاري زَن رِه بَورِده، ولی وی هم بِي وَچَه بَمِرَدِه. سِوْمِين بِرَار هَم هَمِينجور بَوه. ^{۲۲} هَيْنِجورِي، هِيچِکِدِيم از هَفْتا بِرَار شِي جا هِيچ وَچَه ای سَر نِشْتِنَه، سَرآخَر، اون زَنَا هَم بَمِرَدِه. ^{۲۳} آسا، قِيامِتِ روز وَختِي گه اوِنِين آی زِيَّنه وَونِنه، اون زَنَا كِديم يَتَّا بِرَاري زَنَا وَونِنه، چون هَر هَفْتا بِرَار وَره بَورِده وِنَه؟»

^{۲۴} عیسيٰ وِشونِه بُتَّه: «شِما چَنِي گِمراهِنِي، چون نَا نِوشِتَه هَاهِي مَقْدَسِي جا چِيزِ دِينِي نَا خِدَايِي قِوَّتِي جا؟ ^{۲۵} چون وَختِي مِرَدِگُون زِيَّنه بَوون، نَا زَن گِيرِنَه و نَا شِي كِنِينَه، بَلَگِي هِتِي آسِموْنِي فِرِشتِگُونِي تَرا وَونِنه. ^{۲۶} ولی درباره مِرَدِگُونِي زِيَّنه بَووَنَن، مَكِه موسایي كِيتَابِي دِلَه اِي جَريانِي سَر نَخُونِسِنِي، خَدا چِقِي وَره بُتَّه: "مِن ابراھِيمِي خَدا و اسْحَاقِي خَدا و يَعْقُوبِي خَدا هَسِمه" ^{۲۷} خَدا مِرَدِگُونِي خِدا نِيه، بَلَگِي زِيَّنه ايشونِي خِدائِه. شِما خِيلِي گِمراهِنِي!»

گَتْ تَرِين حِكم

^{۲۸} توراتِي یتَه از مَلِمِين گه اوِجه إِسَاهِه و وِشونِي بَحِثِ گُوش داوه. وَختِي بَئِيه عیسيٰ چَنِي خَب وِشونِي چِوابِ هادا، عیسيٰي جا بَپُرسِيه: «كِديم حِكم، هَمِه ای جا مِهمَرَه؟» ^{۲۹} عیسيٰ وَره بُتَّه: «هَيْنِ حِكم هَمِه ای جا مِهمَرَه: "إِي إِسْرَائِيلِي قوم بِشْتِئِين، خِداونَد آمِه خِدا، يَتَّا خِداونَد هَسَّه. ^{۳۰} خِداونَد شِي خِدارِه دِشِته شِي دِلِي هَمِرا و دِشِته شِي جانِي هَمِرا و دِشِته شِي فِكري هَمِرا و دِشِته شِي قِوَّتِي هَمِرا دُوس دار." ^{۳۱} دِوْمِين حِكم هَيْنِه: "شِي هَمِسَادِه رِه هِتِي شِي تَرا دُوس دار." هَيْنِ دِتَّا حِكمِي جا گَتْ تَرَ دِنِيه.» ^{۳۲} اون توراتِي مَلِم عیسيٰ رِه بُتَّه: «إِسَاسا دِرس گِئِي! دِرس بُتَّي گه خِدا يَتَّا هَسَّه و بِجزِ وَي دِ خِدَايِي دِنِيه، ^{۳۳} وَره دِشِته دِلِي هَمِرا و دِشِته عَقلِي هَمِرا و دِشِته شِي قِوَّتِي هَمِرا دُوس داشَن و شِي هَمِسَادِه رِه هِتِي شِي تَرا دُوس داشَن، دِشِته تمام سوز هَدَايَا و قِرَوْنِيهِيَايِي جا مِهمَرَه.» ^{۳۴} وَختِي عیسيٰ بَئِيه اون مردِي چَنِي عاقِلَانِه چِوابِ هادا، وَره بُتَّه: «توو خِدائِي پادشاھِي ای جا دور نِيئِي.» بعد از اون، دِ هيچ گَس جِرات نِكِرِده عیسيٰي جا هِيچِي بَپُرسِه.

مَسِيح مَوْعِد كِنِي رِيكَائِه؟

۳۵ وَخْتِي گه عیسی د مَعْبُدِی گَنَابِشِی دِلَه تَعْلِيمِ دَاوَه، بِپُرسِيَه: «جِتِيه گه توراتي مَلْمِين گِنِينه مَسِيحِ مَوْعِدِ دَاوَودِ پَادِشاَهِي رِيكَائِه؟»^{۳۶} شِ دَاوَودِ رَوحِ الْقُدْسِي وَحْيِ هَمَراَ بُتِه: «خِداَونَدِ مِي خِداَونَدِ بُتِه:»

«مِي رَاسِ دَسِ هِنِيشِ

تا موقِه ای گه تِي دِشَمنِينه تِي لِينِگِي بِنِ دِيمَ بَدِم.»^{۳۷}

اگه شِ دَاوَودِ پَادِشاَه وِرَه خِداَونَدِ خُونَه، پِس چِتِي مَسِيحِ مَوْعِدِ بَتِّنه دَاوَودِي رِيكَا وَوِئِه؟ اون ازِدِحَامِي گه اوِجهِ دَوِينَه خِشَالِي اى هَمَرا عِيسَاي گَباَره گوش دَاوِينَه.

توراتي مَلْمِينِي جا دُوري هاكِنين

۳۸ عیسی شِ تَعْلِيمِ هادِئَنِي موقِه بُتِه: «توراتي مَلْمِينِي جا دُوري هاكِنين، وِشُونِ دَوْسِ دارِينِه بِلِنه قَوَايِ هَمَرا رَاه بُورَنِ و مَرِدنِ كَوْچِه بازارِي دِلَه وِشُونِه سَلامِ هاكِنين،^{۳۹} و عِبَادَتِگاهِي دِلَه خِبِيتَرِينِ جَارِه دَارِنِ و مِهمَونِي اى دِلَه بالاَكِسِي هِنِيشِن.^{۴۰} وِشُونِ آز طَرفِ بِيوه زَنَاكِينِي خِنِه رِه لُو گِيشِنِه و از طَرفِ دِيَتِرِ خِدِنَماَيِ اى سِه، شِ دِعَارِه كِيشِ دِينِه. وِشُونِ مِجاَزَاتِ خِيلِي گَتِ تَرِه.»

بيوه زَنَايِ هَدِيه

۴۱ عیسی جايِي گه معبدِي صِنِخِ اوِجهِ دَوِه اى روپِرو نِيشَتِ وَه و دَ مرِدنِي گه صِنِخِي دِلَه پول دِيم دَاوِينَه رِه إشِيوه. خِيلِي از پُولدَارِنِ گَتِ گِتِه پول دِيم دَاوِينَه.^{۴۲} آَزماَيِتِه فَقِيرِ بِيوه زَنَا بِيمِو و صِنِخِي دِلَه دِ قَرنِ دِيم بَدا.^{۴۳} عیسی شِ شاگِرِدِنِه شِي گفَا بَخُونِسِه و وِشُونِه بُتِه: «حَقِيقَتِنِ شِمارِ گِمه، هَينِ فَقِيرِ بِيوه زَنَا وِيشَتِرِ آز دِشِتِه اونانِيَگه صِنِخِي دِلَه پول دِيم بَدانِه، پول دِيم بَدا.^{۴۴} چون دِشِتِه وِشُونِ، شِي اضَافِه مَالِي جا هادِئَه، ولِي هَينِ زَنَا شِي فَقِيرِي اى دِلَه، هَرِچِي گه دِشِتِه رِه هادِ، يَعْنِي دِشِتِه شِي روزِي رِه هادِ.»

۱۳

عیسی معبدِي لِي بَخَارَدَنِه پِشْگوَيِ كِنه

۱ وَخْتِي عیسی مَعْبُدِي جا دِيرَگَا ايمِو، يَتِه آز وي شاگِرِدِنِ وِرَه بُتِه: «إَسَا! هارِش، هَينِ سَنْكِيَشُونِ و بَنَائِيَشُونِ چَنِي قَشَنْكِنِه!»^۲ عیسی وِرَه بُتِه: «دِشِتِه

هَيْنَ گِتَهِ بَنَائِشُونَهِ وَيَتَّ؟ دِنْ هَيْجَهِ سَنَگَ سَرَ نَمُونَهِ، بَلَگَ دِشَت لِي
خَارِنَهِ».

۳ وَخْتَى عِيسَى مَعْبُدِي روْبِرُو زِيتُونِي كَوْهِي سَرَ نِيشَت وَهُ، پِطْرُوسْ وَيَعْقُوبْ وَ
يُوْحَنَا وَآنْدَرِياسْ خَلْوتِي دِلَهِ ويَجا بَپُرسِينَهِ: «آمَارِه بُو هَيْنَ چِيزَا كِي إِنْفَاقْ كَفِيفَهِ.
دِشَتِه هَيْنَ چِيزَايِ نِشَونَهِ وَخْتَى گَهِ وَيِ إِنْفَاقْ دَكَّانْ نَزِيكْ وَوَنِه چِيهِ؟» عِيسَى
وِشَونَهِ بُتَّهِ: «مَوَاظِبْ وَوَئِينَ تَا هِيَچَكِي شِمارِ از رَاهِ بهِ درِ نَكِينَهِ. ۱ چُونْ خِيلِيَا مِي
إِسْمِي هَمَراً إِنَّهِ، كِنَّهِ، مِنْ هَمُونْ مَسِيحِمَهِ» وَخِيلِيَا رِه از رَاهِ بهِ درِ كِنَّهِ.
۷ وَخْتَى جَنَّكِي بَارِه إِشْتُنِي وَجَنَّكِي خَوَرِ شِمَهِ گَوشِ رسِينَهِ، هَرَاسُونْ نَوَوَئِينَ.
هَيْنِجُورْ چِيزَا وِنَهِ إِنْفَاقْ دَكِفَهِ، وَلِي حَلاً هَيْنَ آخِرِ زِمُونْ نِيَهِ. ۸ قَوْمَا وَمَمْلِكَتَا تَرَضِيدَهِ هَمِ اِرسِينَهِ. خِيلِي جَاهَا زِلَّلِهِ إِنَّهِ، قَحْطِي وَوَنَهِ. وَلِي هَيْنِنْ تَنِيَا شِرو بَزَائِئِي
دَرَدِ مَوَنَهِ.

۹ وَلِي شِما شِي مِواظِبْ وَوَئِينَ، چُونْ شِمارِ مَحَكِمَهِ اِ تحَوِيلِ دِنَّهِ وَ
عِبَادَتِگَاهَاهِي دِلَهِ زَنَّهِ وَمِي خَاطِرِي فَرْمُونَدَارِينْ وَپَادِشاھِي وَرِإِسْنِي تَا وِشَونَي
پِشْ شَهَادَتِ هَادِينَ. ۱۰ أَوْلَ وِنَهِ إِنجِيلِ دِشَتِه قَوْمَاهِي سِهِ اِعلاَمِ بَوَونَ. ۱۱ پِسْ
هَرِ وَخَتِ شِمارِ دَسَكِيرْ هَاكِرِدِنَهِ وَمَحَكِمَهِ بَكِشَانِينَهِ، پِشْ پِشْ نِكْرُونْ نَوَوَئِينَ كَه
چِي بُئِينَ، بَلَگَ اونِچِي كَهِ هَمُونْ مَوْقَهِ شِمِينَهِ إِنَّهِ، اونِه بُئِينَ، چُونْ اونِيَگَهِ گَبْ
زَنَّهِ شِما نِيَنِي، بَلَگَ رُوحِ الْقُدُسِ. ۱۲ بِرارِ، بِرارِ وَپِيرَ وَچِه رِه مَرْگِ تَسْلِيمِ كِنَّهِ.
وَچِيلِهِ ضِيدَشِي پِيرِ وَمارِ اِرسِينَهِ وَوِشَونَهِ كِشَّانِ دِنَّهِ. ۱۳ هَمِهِ مِي نَوْمِي خَاطِرِي
شِمَهِ جَا بِيَزارِ وَوَنِنَهِ، وَلِي هَرِكِي كَهِ تَا آخِرِ دَوَومِ بِيارِه وَبَمُونَهِ، نِجَاتِ گِيرَنَهِ.

۱۴ وَلِي وَخْتِ اونْ "وَحْشَتِنَاكِ چِيرَه" جَايِي كَهِ بِنَهِ دَوَونَ، بَرِپَا بَئِينِي-اونِيَگَهِ دِ
خُونَهِ رِه حَالِي بَوَونَ- آزما اوَنَانِگَهِ يَهُودِيَهِ اِ منَطِقَهِ اِ دِلَهِ دَرِنَهِ، كَوْهِ سَمتِ
دَرِ بُورَنَهِ. ۱۵ هَرِ كِي خِنِهِ اِ بُومِي سَرَ دَرَهِ، هِيَچِي اِ بَيَتَنِي سِهِ چَرِنِيَهِ وَخِنِهِ اِ
دِلَهِ نَشَونَهِ. ۱۶ هَرِ كِي زَمِي سَرَ دَرَهِ، شِي قَوَابِي بَيَتَنِي سِهِ خِنِهِ نِكْرِدهِ. ۱۷ واِي بِحالِ
زَنَاكِينِي كَهِ اوَنْ روزَا حَامِلِنَهِ وَاوَنَانِيَگَهِ وَچِه شِيرِ دِنَّهِ! ۱۸ دِعا هَاكِنِينْ هَيْنَ إِتفَاقَا
زِمسَنِي دِلَهِ نِكَفَهِ. ۱۹ چُونْ اوَنْ روزَا هَتِي مِصِيبَتِي إِنْفَاقْ كَفِيفَهِ كَهِ ويَجُورِ از اَوَّلِ
خَلْقتِ گَهِ خِدا دِنِيَارِه بِوجُودِ بِيارِدِه تَا آلنِ إِنْفَاقْ نِكِتَهِ وَهِيَجِ وَخَتِ هَمِ نِكِفَفَهِ.
۲۰ اَگَهِ خِدا وَنَدِ اونْ روزَا رِه كِتَاهِ نِكَرَدِ وَونَ، هِيَجِ بَشَّري جُونِ سَالِمِ بِدرِ نَوِرَدَهِ.
وَلِي اِنتَخَابِ بَوِه ايشُونَي خَاطِرِي، گَهِ شِي وِشَونَهِ إِنتَخَابِ هَاكِرِدَهِ، اوَنْ روزَا رِه
كِتَاهِ هَاكِرِدَهِ. ۲۱ اوَنْ دُورِه، اَگَهِ كَسِي شِمارِ بُئِهِ: "هَارِشِ، مَسِيحِ مَوْعِدِ اِيجِه
دَرَهِ"، يا "هَارِشِ، وَيِ اوِجهِ دَرَهِ!" باَورِ نَكِينَنِ. ۲۲ چُونْ خِيلِيَا إِنَّهِ وَدِرِدِروِ إِدَعَا

کِنْنِه گه آما مسیح موعود و پیغمبری، و عجیب کارا و مُعجزها کِنْنِه تا اگه بَوون انتخاب بَوه ایشونه از راه بَدَر هاکِنْ. ^{۲۳} پس شِمِه حواس دَوون، چون پِشتر دِشته هَینِن شمار بُتیمه.

«^{۲۴} ولی اون روزا، بعد از اون گَتِ مصیبت، «خرشید تاریک وونه و ماه د سو نَدِنَه.

^{۲۵} ستاره ایشون آسمونی جا چر گَفِنْنِه و آسمونی ستون لَرَزِه گَفِنْنِه».

آزما مردن انسونی ریکاره ویننه گه گَتِه قدرت و جلالی همرا آبریشونه دلَه اِنه. ^{۲۶} وی فِرشتگونه رسانه و شی انتخاب بَوه ایشونه دنیای چهار سوکی جا، رَمینه هَین سر تا آسمونی هُون سر، یجا جَم کَنَه.

«^{۲۷} آنجیل داری جا هَین درس بَیرین: هَمَتی وی شاخه ایشون نوچ زَنَه و ولگ دِنَه، فَهمِنْنِی تاوِسِن تَرِیکه. ^{۲۹} هَمِینجور هَم، هر وخت بَتَنِنی هَین چِيزا اتفاق کِفِنْه، دِنین انسونی ریکائی بِيموئن تَرِیکه، بلگی ذَری وَر دَرِه. ^{۳۰} حقیقتن شمار گِمِه تا دِشته هَینِن اتفاق تَکِفه، هَین تَسل از بین نَشونه. ^{۳۱} آسمون و رَمین از بین شونه، ولی می گَبیشون هیچ وخت از بین نَشونه.

اون روز و ساعتی جا هیچکی خور نارِنه

«^{۳۲} بِجز آسمونی پیر هیچکی اون روز و ساعتِ نَشونه؛ حتی آسمونی فِرشتگون و ریکاره هَم اوپنی جا خَور نارِنه. ^{۳۳} پس ويشار ووئین و شِمِه حواس دَوون، چون نَشونی اون موقه کی رسِنَه. ^{۳۴} اون روزی بِيموئن هِتی بَتِه مردی ره موئنَه گه خاینه سَفر بوره. وی وختی گه د شی خَنِه ای جا شونه خَنِه ای اختیاره شی نوگرِنی دَس دِنَه، و هر کِدیمه بَتِه وظیفه دِنَه و دَربون هَم دَستور دِنَه گه ويشار بَمونه. ^{۳۵} پس شِمَا هَم ويشار ووئین، چون نَشونی صاب خَنِه کی اِنه، شُو یا نِصفِ شُو، تَلایی وونگی موقه یا صواحی. ^{۳۶} تَکِنَه وی ناخوکی بِیه و شِماره خُوی دِلَه بَوینه. ^{۳۷} اونچی شِمار گِمِه، هَمِه ره گِمِه: ويشار ووئین!»

مَلْمِين يَتَّهِ راهِي دِمَال گِرِسِنَه گَه عِيسَى رِه گَلَكَى هَمَارا هَمَاسِن و بَكُوشِن. ^۲ چون
گِتَّنَه: «نِنَه عِيدِي روزَايِي دِلَه هَينَ كَارِه هَاكِنِيم، نِكِنَه يَه مَوْقِه مَرِدَن شُورِش
هَاكِنِن.»

وَخْتِي عِيسَى بِيتَعْنِيَيِ آبَادِي اَي دِلَه شَمَعُونَ جَذَامِي اَي خِنَه سِفَرِه سَر
نِيشَت وِه، يَتَّه زَنَا يَتَّه مَرْمَري ظَرْفِي هَمَرا گَه وِي دِلَه عَطْرِي روْغَنْ دَوَه عِيسَايِ
وَرَبِيمُو. اون عَطْرِي روْغَنْ خَالِصِ سَنْبَلِي جَا وِه و خِيلِي هَم گِرُون وِه. اون زَنَا
ظَرْفِ بِشَكَانِيه و عَطْرِي روْغَنْ عِيسَايِ سَرْ بَرِيخَتِه. ^۳ بَعْضِي از اونَانِيَگَه اوْجَه
دَوَنِه خِيلِي عَصَبَانِي بَوِنه، هَمَدِيرَه بُتِّنَه: «چَه وِنَه هَينَ عَطْرِي روْغَنْ هَينَجُور
هَدَرْ بُورِه؟ ^۴ بِشِسَه اوِنه ويَشَرَّأْزِ سِيَصِد دِينَارِي آنَا بَرُوتَن و وِي پُولْ فَقِيرِن
هَادَائِن.» وَشُونَ اون زَنَا رِه خِيلِي سَرَاكُو هَاكِرِدِنَه. ^۵ وَلِي عِيسَى بُتِّنَه: «وِرِه كَار
نَارِين. چَه وِرِه نَارِحَتْ كِنَنِي؟ وِي قَشْنِي كَار مِيسِه هَاكِرِدِه. ^۶ چون فَقِيرِن هَمِيش
شِيمِه هَمَرا دَرِنَه و هَر وَخت بَخَاين بَتِّنِي وَشُونِه كِمَك هَاكِنِين، وَلِي مِن هَمِيش
شِيمِه هَمَرا دَنِيمِه. ^۷ هَر چَي هَينَ زَنَايِي دَس بَر اِيمُو، هَاكِرِدِه. وِي شِي هَينَ كَاري
هَمَرا، بِش بِش مِي تَنْ دَفَنْ هَاكِرِدِنِ سِه، عَطْرِي روْغَنْ بَزو. ^۸ حَقِيقَتَن شِمارِ
كِمه، دِشْتِه دِنِيَيِ دِلَه، هَر جَا گَه إِنجِيل مَوْعِظَه بَوُونَ، هَينَ زَنَايِي كَار هَم گِنَنِه
و شِي يَاد آَرنَه.»

يهودا عِيسَى رِه خِيَانَتْ كِنَنَه

آَزَما يَهُودَى آَسْخَرِيَوْطَى گَه يَتَّه آَزَون دِوازَدَه شَاكِرَد وِه، مَعْبُدِي گَتْ كِتَه
كَاهِنِي وَرَبُورِدِه تَا عِيسَى رِه وَشُونِي تَسْلِيم هَاكِنِه. ^۹ وَشُونَ وَخْتِي يَهُودَى گِي
بِشُسْنِيَه، خِشَال بَوِنه و وِرِه پُول وَعِدَه هَادَائِنَه. يَهُودَا يَتَّه فِرَصَتِي دِمَال دَوَه تَا
عِيسَى رِه تَسْلِيم هَاكِنِه.

پِسْخِي شُوم شَاكِرَدِنِ هَمَرا

^{۱۰} عِيدِ فَطِيرِي اوَّلين رُوز گَه پِسْخِي وَرَكَا رِه قِرُونِي كِنَنِه، عِيسَايِ شَاكِرَدِن
وَيجَا بَپِرسِينَه: «خَايَنِي كِجَه بُورِيم و تَنِه تَهِيَه بَوِينِيم تَا پِسْخِي شُوم بَخَارِي؟»
^{۱۱} عِيسَى دِتا از شِي شَاكِرَدِن تَرسَانِيه و وَشُونِه بُتِّنَه: «شَهْرِي دِلَه بُورِين؛ اوْجَه
يَتَّه مَرْدِي رِه يَتَّه پِيلَك اُويِ هَمَرا وَيِنِي. وِي دِمَال بُورِين. ^{۱۲} هَر جَا گَه اون
مَرْدِي دِلَه بُورِدِه، اون خِنَه اَي صَاحَابِ بُئَنِين، «إِسَا كِنَه، مِي مَهْمُون خِنَه كِجَه
تَا پِسْخِي شُوم شِي شَاكِرَدِنِ هَمَرا بَخَارِم؟» ^{۱۳} وِي يَتَّه گَتِه بَالَا خِنَه فَرِش هَاكِرَد
و آَمَادِه بُوه شِمارِ هَم دِنَه. اوْجَه آَمِنِه تَهِيَه بَوِينِين.» ^{۱۴} آَزَما شَاكِرَدِن شَهْرِي دِلَه

بوردِنَه، هَمِه چِيره هَمونجورى گه عيسى وشونه بُت وه بَئينه و عيد پِسخى سُوم تَهيه بَئينه.

^{۱۷} وختى شو بُوه، عيسى شى دوازده تا شاگردى همرا اوچه بورده. ^{۱۸} وختى سفره سر نيشت ونه و غذا خاردنَه، عيسى بُته: «حَقِيقَةَ شِمارِ كِمَه بَيْتَه آز شِما گه دِ مى هَمرا غذا خارنَه، مِنَه دِشْمَنِي تَسْلِيمِ كِنَه.» ^{۱۹} شاگردين پَكَر بَونَه و بَيْتَه يَئَا عيسى اي جا بَيْرسينه: «اون مِن هَسْمِه؟» ^{۲۰} عيسى وشون بُته: «بَيْتَه آز شِما دِوازده نَفَر، هَمون گه شى نون مى هَمرا كاسه اى دِلَه زَنَه.» ^{۲۱} انسونى ريكا هَمونجور گه وي باره بَنوشت بُوه، شونه، ولَى واى بِحال اوينيگه انسونى ريكاره دِشْمَنِي تَسْلِيمِ كِنَه. ويسي بهتر وه هيچ وخت دِنِيا نيمو وون.»

^{۲۲} وختى دِغَدا خاردنَه عيسى نون بَيْتَه و بعد آز شِكر هاگردن، گلِي هاگرده و شاگردنَه هادا و بُته: «بَيرِين، هَين مِن تَن.» ^{۲۳} آزما پِياله ره بَيْتَه و بعد آز شِكر هاگردنَه، وشونه هادا و هَمِه اونى جا بَخاردنَه. ^{۲۴} آزما عيسى وشونه بُته: «هَين مِن خون، عَهْدِي خون، گه خيلياي سه بشنى وونه.» ^{۲۵} حَقِيقَةَ شِمارِ كِمَه گه دِ آنگوري مَحصولي جا تَنْوِشمِه تا اون روزى گه اوئه خِدابي پادشاهي اى دِلَه، تازه بَنْوَشم.»

^{۲۶} وشون بعد آز هينگه بَيْتَه سرود بَخونسِينه، زيتونى كوهى سمت راه دَكتَنَه.

عيسى پطُرسى هَشا ره بِشكُونِي كِنَه

^{۲۷} عيسى شاگردنَه بُته: «شِما هَمِه مِنَه تنِيا إِلَنَى، چون زَكرياي پيغمبرى كيتابى دِلَه بَنْوَشت بُوه،

«گَالِشِ زَمَّه

و گِسَنْيشون پَخش و پلا ووننَه.»

^{۲۸} ولَى بعد آز اونگه زينَه بَوِمه، پش آز شِما جَليلي منطقه اى سه شومه.»

^{۲۹} پطُرس عيسى ره بُته: «حَتَّى أَكَه هَمِه تِرَه تنِيا بِلَنَ، مِن تِرَه تنِيا نِلَمَه.»

^{۳۰} عيسى پطُرس بُته: «حَقِيقَةَ تِرَه كِمَه هَمِين آمشو، پش آز اونگه تَلَادِ كش بَخونَه، توو سه گش مِنَه هَشا كِيشنى!» ^{۳۱} ولَى پطُرس شى گبى سر هِرسا و بُته: «أَكَه لازِم ووئَه تى هَمرا بَميرم هَم تِرَه هَشا نِكمَه.» دِستِه شاگرden هَم هَينه بُته.

عيسى جَتْسيمانى اي باغي دِلَه دِعا كِنَه

^{۳۲} آزما وشون يجا به إسم جَتْسيمانى بوردِنَه. عيسى شى شاگردنَه بُته: «وختى

مِن دِ دِعَا كَمَّهَ هَيِّجَهَ هَنِيشِينَ.»^{۳۳} عِيسَى بِطْرُس وَ يَعْقُوب وَ يَوْحَنَة رِه شِي هَمِرا بَوِرَدَه. وَى پَرِيشُون وَ دِلَوَاتِسْ تَوَه، وِشُونِه بُتِه: ^{۳۴} «غِصَّه اَي جَاه، دِ مِيرِمَه. هَيِّجَهَ بَمُونِين وَ وِيشَار وَوَئِينَ.»^{۳۵} آَزَمَا آَقَدِي پِشْ تَر بُورَدَه، شِي دِيم بِنِه اَي سَر بِشِتَه وَ دِعَا هَاكِرِدَه اَكَه وَوَنِه اوَن سَاعَت وِيجَاهَ رَد بَوَون.^{۳۶} عِيسَى هَنِيجُور بُتِه: «اَي آَبَا، اَي پَير، تَوَه بَتَّنِي هَر كَارِي هَاكِهِي. هَيِّن پِيالِه رِه مِيجَا دُور هَاكِن، وَلِي نَا مِي خَاسَّه اَي سِه بَلَكَي تَي خَاسَّه بَوَون.»^{۳۷} وَخَتِي عِيسَى اوَن شَاكِرِدِنِي وَرْ دَكِرِسَه بَئِيه وِشُون بَفِتِنِه. پَس بِطْرُس بُتِه: «شَمَعُون، بَيفَتِي؟ تَنِيسِي يَه سَاعَت وِيشَار بَمُونِي؟^{۳۸} وِيشَار وَوَئِين وَ دِعَا هَاكِنِين تَا آَزِمُودِي دِلِه نَكَفِين. حَقِيقَتِن رُوح خَايِنه وَلِي تَن تَوان نَارِنِه.»^{۳۹} پَس عِيسَى يِكَش دِيَر بُورَدَه وَ هَمُون دِعَا رِه هَاكِرِدَه.^{۴۰} وَ اَي هِم دَكِرِسَه وَ بَئِيه وِشُون بَفِتِنِه، چُون وِشُونِي چِش سَتَّل بَوَه وَه. وِشُون تَنِئُونِسِنِه عِيسَى رِه چِي بِئِن.^{۴۱} آَزَمَا عِيسَى سَوْمِين كَش شَاكِرِدِنِي وَرْ دَكِرِسَه وَ وِشُونِه بُتِه: «حَلا خُو دَرِنِي وَ دِ استِرَاحَت كِنِينِي؟ دِ وَسَه! اوَن سَاعَت بَرِيسِيه. اَسا اِنسُونِي رِيَا كِنَاهَكَارِنِي دَس تَسْلِيم وَوَنِه.^{۴۲} پِرسِين بُورِيم. هَارِشِين اوَنيِّيَه خَايِنه مِنِه تَسْلِيم هَاكِهِه دِ رَاهِي جَاهِسِنِه.»

عِيسَى يَگِرْفَاتِر بَوَونَ

عِيسَى حَلا دِ گَب زَوَوه گَه نَاخَوَكِي يَهُودَا، يَتِه آَزُون دِوازَدَه شَاكِرَد، يَه دَسِه جَمَاعَتِي هَمِرا گَه شَمَشِير وَ دَسْ چُون داشِتِنِه، وَ مَعْبُدِي گَتْ كَتِه كَاهِنِين وَ تُورَانِي مَلَمِين وَ مَشَايِخِي طَرْفِي جَاهِنِه بِيمُو.^{۴۳} اوَن خَائِن شِي هَمَراهِن عَلامَت هَادَا وَ بُت وَه: «اوَنِي رِه گَه خِش دِيمِه، هَمُونِه، وِرِه هَمَاسِين وَ بَوِرَدَنِي مُوقِه شِمه حَواسِ دَوَون.»^{۴۴} وَخَتِي يَهُودَا اوَجِه بَرِيسِيه، دَرِجا عِيسَى يَه وَرْ بُورَدَه وَ بُتِه: «اَسَا!» وَ وِرِه خِش هَادَا.^{۴۵} آَزَمَا اوَن آَدَمِين عِيسَى سَر بَرِيخَتِنِه وَ وِرِه هَمَاسِينِه.^{۴۶} وَلِي يَتِه از اوَنِي گَه اوَجِه اِسَاؤه شِي شَمَشِير بَكَشِيه وَ كَاهِن اَعْظَمِي نُوكِرِيَتِه ضَرِيِه بَزو وَ وِي گَوشِي چِر انِگِتِه.^{۴۷} عِيسَى وِشُونِه بُتِه: «مَكِّه مِن رَاهِنَمِه گَه شَمَشِير وَ دَسْ چُويِي هَمِرا مِي بَيَتِنِي سِه بِيمُونِي؟^{۴۸} مِن هَر رُوز مَعْبُدِي دِلِه شِمه وَرْ تَعلِيم دَاوِيم وَ مِنِه تَيَتِنِي. وَلِي بَوَشِتِه هَاهِي مِقَدَّس وَنِه آَنْجَام بَوَون.»^{۴۹} آَزَمَا دِشِتِه شَاكِرِدِن وِرِه سَر اِشِتِنِه وَ دَرِبورِدِنِه.^{۵۰}

جَوَونِي گَه فَقَطْ يَتِه كَتونِي پَارِچِه شِي تَن دَبِيت وَه، عِيسَى دِمال رَاه دَكِتِه. وِشُون وِرِه هَم بَيَتِنِه،^{۵۱} وَلِي اوَن كَتونِي پَارِچِه گَه شِي تَن داشِتِه رِه دِيم بَدا وَ لِخت دَرِبورِدِه.

عیسی شورایی پشن

و شون عیسی ره کاهن اعظمی ور بوردنه. اوچه دشته گت گته کاهن و مشایخ و توارق ملّمین جم بوه ونه.^{٥٤} پطروس دورادور عیسایی دمال بورده تا کاهن اعظمی خنه ای گناپشی دله برسیه. اوچه، نشی ور، نگهبونی همرا نیشت وه و شره گرم کرده.^{٥٥} گت گته کاهن و دشته شورا هینی دمال دونه گه یته شهادت علیه عیسی بنگیرن تا وره به کشتن هادن، ولی هیچ ننگیته.^{٥٦} هر چن خیلیا علیه عیسی دردو شهادت هادنه، ولی وشونی شهادت همدیری همرا جور در نیمو.^{٥٧} آزما چن نقر پش بیمونه و علیه عیسی دردو شهادت هادنه، بُته: «آما ش بِشُنسی گه گته، "هین معبد گه آدمی ای دس بسات بوه ره لی دمه و سه روزی سر، یت دیئر معبد ساجمه گه آدمی ای دسی همرا بسات نوه وون."»^{٥٨} ولی حتی وشونی هین شهادت هم همدیری همرا جور در نیمو.^{٥٩} آزما کاهن اعظم پرسا و همه ای مین عیسایی جا پرسیه: «هیچ جوابی نارنی هادی؟ هین چیه گه هین مردن علیه تتو شهادت دننه؟»^{٦٠} ولی عیسی همونجور ساکت بموسسه و جوابی ندا. یکش دیئر کاهن اعظم ویجا پرسیه: «تتو مسیح موعود، خدای متواتری ریکائی؟»^{٦١} عیسی وره بُته: «هسمه، و انسونی ریکاره وینی گه خدای قادری راس دس نیشته و آسمونی آبریشونی همرا انه.»^{٦٢} آزما کاهن اعظم شی یقه ره چاک هادا و بُته: «د چه احتیاجی به شاهد داری؟»^{٦٣} وی کفر بِشُنسی. چی تصمیم گیری؟» دشته وشون عیسی ره محکوم هاکردنه گه وی حق بمیره.^{٦٤} آزما بعضیا عیسایی سر نف دیم بدانه، وشون وی چش دویسنه و همونجور گه وره زونه، گته: «پشگوی هاکن!» نگهبونن هم عیسی ره بیته و بزونه.

پطروسی هشا

وختی گه پطروس حلا پایین، گناپشی دله دوه، کاهن اعظمی یته گلفت اوچه بیمو^{٦٥} و پطروس بئیه گه د نشی ور شره گرم کنه. اون گلفت وره هارشیه و بُته: «تتو هم عیسای ناصری ای همرا دوه ای.»^{٦٦} ولی پطروس هشا بکشیه و بُته: «نئومه و نفهومه چی گنی!» هین بُته و دروازه ای سمت بورده. همون موقعه تلا بخونسنه.^{٦٧} یکش دیئر، اون گلفتی چش وره دکته و آی هم اونانیگه اوچه استاوونه ره، بُته: «هین مردی هم یته آز وشونه.»^{٦٨} ولی پطروس آی هم هشا بکشیه. آقدی دیئر، اونانیگه اوچه اساؤونه، یکش دیئر پطروس بُته: «بی شک

تَوْوَهَمْ يَتَهَ آَزَ اُونَانِي، چُونْ جَلِيلِي هَسَّى.»^{٧١} وَلِي بِطْرُسْ شِرُو هَاكِرِدَه شِرِه لَعْنَتْ هَاكِرَدَنْ وَ قَسَمْ بَخَارِدَه، بُتَهَ: «مِنْ هَيْنَ مَرْدِي گَهْ گِينِي رِه، نِشَانِسِمَه!»^{٧٢} هَمُونْ دَمْ، تَلَا دَوْمِينْ كَشِي سِه بَخُونِسِه. آَزْمَا بِطْرُسْ عِيسَايِي گِيبْ شِي يَادْ بِيارِدْ وَهْ گَهْ وَرِه بُتْ وَهْ: «پِشْ آَزَ هُونَگَه تَلَا دِ كَشْ بَخُونَه، سِه كَشْ مِنَه هَشَا كِشَنِي.» پَسْ وَيِ دِلْ بِرَ بَوِه وَ بِرْمَه هَاكِرِدَه.

١٥

محاکمه پیلاتُسی وَر

صِبِ دَمْ، دَرْجَا مَعْبُدِي گَتْ گَتِه كَاهِنِنْ وَ مَشَايخِ وَ تُورَاتِي مَلْمِينْ وَ دِشْتِه يَهُودِي شُورَا يَجَا جَمْ بَوِنَه هَمَدِيرِي هَمَرَا مَشُورَتْ هَاكِرَدَنَه. وَشُونْ عِيسَيِ رِه دَسْ دَوَسْ بَورِدَنَه وَ پِيلَاتُسْ رُومِي فَرْمُونَدَارِي تَحْوِيلِ هَادِنَه. ^٢ پِيلَاتُسْ عِيسَايِي جَا بِيرْسِيه: «تَوْوَهَمْ يَهُودِيَنْ پَادِشَاهِي؟» عِيسَيِ چَوابِ هَادَا: «تَوْوَهَيْنِجُورْ بُتِي!»^٣ مَعْبُدِي گَتْ گَتِه كَاهِنِنْ خِيلِي تِهَمَتَا وَرِه زَوْنِه. ^٤ پِيلَاتُسْ آَيِ هَمْ عِيسَايِي جَا بِيرْسِيه: «هِيجْ جَوابِي نَارَنِي هَادِي؟ هَارِشْ چَتِي دِ تِرِه تِهَمَتْ زَنِنِه!»^٥ وَلِي آَيِ هَمْ عِيسَيِ هِيجْ جَوابِي نَدَا، جَوريِيَهْ پِيلَاتُسْ تَعْجِبْ هَاكِرِدَه.

^٦ پِيلَاتُسِي رَسَمْ هَيْنِ وَهْ گَهْ پِسَخِي عِيدِي مَوْقَهِ، يَتَهَ زَينِدَونِي گَهْ مَرِدنْ خَايِسِنِه رِه وَشُونِي سِه آَزَادْ هَاكِنِه. ^٧ يَهِ دَسِه يَاغِي زَينِدَونِي دِلِه دَوِنَه گَهْ شُورَشْ هَاكِرَدْ وَنِه وَ آَدَمْ بَكُوشَتْ وَنِه. اُونَانِي دِلِه يَتَهَ مَرْدِي دَوِه گَهْ وَيِ إِسَمْ بَارِابَاسِ وَهْ. ^٨ مَرِدنْ پِيلَاتُسِي وَرْ بِيمُونِه وَ ويَجا بَخَايِسِنِه گَهْ اُونْ رَسَمِي گَهْ هَمِيشْ وَشُونِي سِه بِجا آَرِدَه رِه بِجا بِياَرِه. ^٩ پِيلَاتُسْ وَشُونِي جَا بِيرْسِيه: «خَائِنِي يَهُودِيَنْ پَادِشَاهِ رِه شِيمِنِه آَزَادْ هَاكِنِمْ؟»^{١٠} پِيلَاتُسْ هَيْنِسِه هَيْنِه بُتِه گَهْ بِقَهْمِيسْ وَهْ گَتْ گَتِه كَاهِنِنْ حَسُودِي اِي جَا عِيسَيِ رِه وَيِ تَسْلِيمْ هَاكِرَدَنَه. ^{١١} وَلِي گَتْ گَتِه كَاهِنِنْ جَمَاعَتْ آَنِتَريِيكْ هَاكِرَدَنَه تَا پِيلَاتُسِي جَا بَخَانِ عِيسَايِ عَوْضْ، بَارِابَاسِ وَشُونِي سِه آَزَادْ هَاكِنِه. ^{١٢} يَكِشْ دِيَرِ پِيلَاتُسْ وَشُونِي جَا بِيرْسِيه: «پِسْ هَيْنِ مَرْدِي اِي هَمَرَا گَهْ شِيمَا وَرِه يَهُودِيَنْ پَادِشَاهِ گِينِي، چِي هَاكِنِمْ؟»^{١٣} يَكِشْ دِيَرِ دَادْ بَكِشِينِه: «وَرِه مَصْلُوبْ هَاكِنِ!»^{١٤} پِيلَاتُسْ وَشُونِي جَا بِيرْسِيه: «چِه؟ چِي بَدِي اِي هَاكِرِدَه؟»^{١٥} وَلِي وَشُونْ بِلَنْ تَرْ دَادْ بَزُونِه: «وَرِه مَصْلُوبْ هَاكِنِ!»^{١٦} پِسْ پِيلَاتُسْ گَهْ خَايِسِه مَرِدنِ رَاضِي هَاكِنِه، بَارِابَاسِ وَشُونِي سِه آَزَادْ هَاكِرِدَه وَ دَسْتُورْ هَادَا تَا عِيسَيِ رِه شَلاقْ بَزِنِنْ وَ وَرِه مَصْلُوبْ هَاكِنِ.

سَرِيازِن عِيسَى رَه مِزاغْ چِينَتِه

۱۶ آزمَا سَرِيازِن، عِيسَى رَه فَرمونداری کاخی گناپشی دِلَه بُورِدِنَه و دِشتِه سَرِيازِن هَم يَجا جَم هاکِرِدِنَه. ۱۷ وِشون أَرْغُوونَيْ قوا ويْ تَن دَكِرِدِنَه و يَيَّتِه تاج تَلَى اي جَا بَبافتِنَه و عِيسَىيْ كَلَه اي سَرِيَشِتِنَه. ۱۸ آزمَا وِرَه تَعْظِيمِ كِرِدِنَه و گِتِنَه: «دِرود بَر يَهودِيَنَيْ پادشاھ!» ۱۹ وِشون چُجُويَ هَمِرا عِيسَىيْ كَلَه اي سَرِزوونَه و ويَ سَرِتُف دِيم داوِنَه، ويَ پِش زِنِ زَوْوَنَه و وِرَه مِزاغْ چِينَسِنَه و تَعْظِيمِ كِرِدِنَه. ۲۰ بَعْد از اونَگَه وِرَه مِزاغْ بَچِينَه، أَرْغُوونَيْ قَوارِه ويَ تَنِي جَا دَر بِيارِدِنَه، شِ ويَ لِيواسِ ويَ تَن دَكِرِدِنَه. آزمَا وِرَه دِيرَگَا بُورِدِنَه تا مَصْلوب هاکِنَن.

عِيسَىيْ مَصْلوب بَووَئَن

۲۱ سَرِيازِن يَنْفَر گَه ويَ اِسم شَمعون وَه و اوْجَه دَرَد وَونِسِه رَه مَجْبُور هاکِرِدِنَه عِيسَىيْ صَلِيبِ دوش بَكِيشَه. ويَ آهَل قِيروان وَه و اسْكَنَدَر و روْفُسِي پِير وَه. ويَ هَمُون موقِه دَرْعِي سَرِي جَا اِيمَو. ۲۲ وِشون عِيسَى رَه يَيَّتِه مَحَل به اِسم جُلْجُتا، گَه ويَ مَعْنَى كَلَه اي كَاسِه وَه بُورِدِنَه. ۲۳ آزمَا وِشون سَرَابِي گَه مُرِي هَمِرا قاطِي وَه، عِيسَى رَه هادِنَه. قَلَى ويَ تَخَارِدَه. ۲۴ وِشون عِيسَى رَه مَصْلوب هاکِرِدِنَه و ويَ لِيواسِ شِي مِين رَسَد هاکِرِدِنَه، قِرْعَه دِيم بَدانَه تا مَعْلُوم بَووَون هر كَديمي قِسْمَت چَي وَونِه.

۲۵ ساعَتِ نِه صِبَح وَه گَه وِشون عِيسَى رَه مَصْلوب هاکِرِدِنَه. ۲۶ ويَ تَقصِير نَامِه اي سَرِيَشِتِنَه: «يَهودِيَنَيْ پادشاھ.» ۲۷ دِتا راهِزَنَه هَم عِيسَىيْ هَمِرا مَصْلوب هاکِرِدِنَه، يَيَّتِه رَه ويَ رَاس وَر وَيَت دِيرَر ويَ چَپ وَر. ۲۸ هَيْنِجُورِي اونَ نَوْشِتِه يَ مَقْدَس به آنِجام بَرسِيَه گَه گِيَنه: «ويَ تَقصِير كَارِنِي تَرا مَحْكُوم وَونِه.» ۲۹ اونَانيَگَه اوْجَه رَه دَر وَونِسِه شِي سَرِي دِكَت داوِنَه و فاشِي هَمِرا گِتِنَه: «إِي تو وَه خَايِسي مَعْبُد لَي هادِي وَأَي اونَه سَه روزِي سَرِيَسَاجِي، ۳۰ شِرِه نِجَات هادِه و صَلِيبِي جَا چَر بِرِه!» ۳۱ گَت گَتِه كَاهِينَ و تورانِي مَلِمِين هَم شِي وَر وِرَه مِزاغْ چِينَسِنَه و گِتِنَه: «كَسَاي دِيرَر نِجَات هادِه، شِرِه نَنْنَه نِجَات هادِه! ۳۲ بِل مَسِيح، إِسْرَائِيلِي پادشاھ، آلن صَلِيبِي جَا چَر بِيَه تا بَوينِيم و ايمون بِيارِيم.» اونَ دَنْفَرِي گَه عِيسَىيْ هَمِرا صَلِيبِي سَرِيَه هَم وِرَه فاش داوِنَه.

عِيسَىيْ بَمِرَدَن

۳۳ از ساعَتِ دَوازَدَه ظِهر، دِشتِه اونَ سَرِزَمِينَ تاريكي بَيَّتِه و تا ساعَتِ سَه

۳۴ ساعت سه بعد از ظهر عیسی داد بکشیه و بُنَیه: «ایلوی، ایلوی، لَقَا سَبْقَتَنِی؟» یعنی «می خدا، می خدا، چه مِنِه تنیا بِشَتِی؟» ۳۵ بعضی از اونانیگه اوچه اساؤنه وختی هینه بِشُنْسِنِه، بُنَیه: «هارشین، ایلیایی پیغمبر داد کِنَّه.» ۳۶ بُنَیه از اونین دُو هاکِرده و بیته چل ترش شَرَابی دِلَه بَزو و اونه بیته چویی سَر بِشِتِه، عیسایی تکی وَر بَورَدَه تا بَخارَه، و بُنَیه: «هَرَسِين، هَارَشِيم ایلیا اَنِه وِرَه صَلِيَّي جا چِر بِياَرِه؟» ۳۷ عیسی بیته گِنَه داد بکشیه و جان هادا. ۳۸ مَعْبُدِی پَرَدَه از سَر تا بِن چاک بَيِّته و دِشَقَه بَوه. ۳۹ وختی سَرِيَّازِنی فَرْمُونَدِه گه عیسایی پِش إساؤه، بَئِيَّه عیسی چَقَتِ جان هادا، بُنَیه: «حَقِيقَتَنِ هَيْنَ مَرْدِي خِدَائِي رِيكَا وِي.»

۴۰ یه دَسِه زَنَاكِنِن هَم از دور اشینه. وشونی مِن مَرِيم مَجْدَلِيَّه، مَرِيم كِچِيك یعقوب و یوشایی مار و سالومه دَوِنِه. ۴۱ هَيْنَ زَنَاكِنِن وختی گه عیسی جَلِيلِي منطقه ای دِلَه دَوِه، وی دِمالَرو وِنَه و وِرَه خَدِمت کَرِدِنِه. خِيلِي از زَنَاكِنِن دیَر هَم گه وی هَمِرا اورَشَليَّي سِه بِيمَو وِنَه، اوچه دَوِنِه.

عیسایی دَفَن هاکِرَدَن

۴۲ غروب دَم بَرِسِيَّه، و از اوچه گه اون روز، 'نَهَيَّه' روز وَه، روزی گه یَهودِين شِرِه عِيدِ روزی سِه آمادِه کَرِدِنِه یعنی بیته روز قبیل از مَقْدَسِ شَنِيَّه. ۴۳ ینفر به اسَم یوسِف گه آهَلِ رامَه و چِرأت هاکِرده و پِيلَاتُسی وَر بَورَدَه و عیسایی چنازِه ره بَخَايِسِه. یوسِف چزو یَهودِي شُورَا وَه و وِرَه احترام اشِتِنِه، و خِدَائِي پادشاھِي ای انتظارِ گَشِيه، ۴۴ پِيلَاتُس گه باور نِكَرِدَه عیسی آنی زُود بَمِرد وَون، سَرِيَّازِنی فَرْمُونَدِه ره شی کَفَا بَخُونَسِه تا بَوِينِه عیسی بَمِردِه يَا نَا. ۴۵ وختی گه پِيلَاتُس اون فَرْمُونَدِه ای جا بِشُنْسِه گه عیسی بَمِردِه، إِجازَه هادا چنازِه ره یوسِف هادِن. ۴۶ یوسِف بیته گَتوُن گَفَن بَخَرِيَّه و چنازِه ره صَلِيَّي جا چِر بِيارِدَه، اونه گَتوُن گَفَنِی دِلَه دَبِيَّه و مَقْبَرَه ای گه گَرِي دِلَه بَتَاشِي وَه، بِشِتِه. آزما بیته سَنَگِ مَقْبَرَه ای دِهِنِه ای پِش غَلت هادا. ۴۷ مَرِيم مَجْدَلِيَّه و مَرِيم، یوشایی مار، بَئِيَّه گه عیسایی چنازِه ره كِجه بِشِتِه.

عیسایی زَيْنَه بَووَئَن

وختی مَقْدَسِ شَنِيَّه روز ٩ُوم بَوِه، مَرِيم مَجْدَلِيَّه و مَرِيم، یعقوبی مار و

سالومه، عَطْرِي روْغَن بَخْرِينَه تا بُورِن و عِيسَاي چنازه ره عَطْرِي روْغَن بَزْنَن.
۲ پس هفته اي اوَلين روز، صِب دَم، موقه اي گه دِخْرِشید دَر اي مو، زناكِن مَقْبَره اي سمت راه ذَكِّينه.^۳ وشون هَمْدَىر گِتِّنه: «کي خاينه امسيه سنگ مَقْبَره اي دِهِنَه اي جا غَلَت هاده؟»^۴ وَلى وَختِي مَقْبَره اي پِيش بَرسِينه، بَئِينَه اون سنگ گه خِيلِي هَم گَت وَه، مَقْبَره اي دِهِنَه اي جا يَتِّه گوشه غَلَت هاده.
۵ وَختِي مَقْبَره اي دِلِه بُورِدِنه، بَئِينَه يَتِّه جَوَون مَرْدِي إسبي چِمه اي هَمْرا راس طَرف نِيشِته. زناكِن وي بَئِينَي جا هَرَاسُون بَونَه.^۶ اون جَوَون وِشونه بُنَه: «هَرَاسُون نَوَوَنَه. شِما عِيسَاي ناصِري اي دِمال گِرْدِنَه، هَمُون گه وَرَه مَصْلُوب هاكِرِدَنَه. وي زَيَّنه بَوه، هَيِّجه دَنَه. اوَجه اي گه وي چنازه ره بِشت وِنه ره هارشين.^۷ آسا، بُورِن و وي شاگِرِدَن و پِطَرُس بُنَيْن گه وي پِشتَر از شِما جَليلِي مَنْطَقَه اي سِه شونَه؛ وَرَه اوَجه ويني، هَمُونجور گه شِمار بُت وَه.^۸ پس زناكِن ديرگا بِيمونَه، مَقْبَره اي جا دَرَبُورِدِنه، چون وِشونِي تَن لَرَزِه دَكَت وَه و بِهٽ هاكِرِد وِنه. وِشون هِيج گس هِيجي نُتِّنه، چون تَرسِي وِنه.

^۹ وَختِي عِيسَى هَفَتِه اي اوَلين روزِي صِب دَم زَيَّنه بَوه، اول مَريم مَجَدِّله گه وي جا هَفَتا دو ديرگا هاكِرِد وَه ظاھِر بَوه.^{۱۰} مَريم هَم بُورِدَه و وي شاگِرِدَن گه مَايَم داشتَنَه و بِرَمَه كِرْدِنَه رَه، خَوَر هادا.^{۱۱} وَلى وِشون وَختِي بِشُنْسِينَه گه عِيسَى زَيَّنه بَوه و مَريم وَرَه بَئِينَه، باور نِكِرِدَنَه.

^{۱۲} بعد از هَين، عِيسَى شِره يه شِكل دَيَّرِي هَمْرا به دِنَقَر از وِشون گه يَتِّه آبادِي اي سِه شِيونَه ظاھِر هاكِرِدَه.^{۱۳} اون دِنَقَر دَكِرِسِينَه و بَقِيه شاگِرِدِن هَين جَرياني جا باخَور هاكِرِدَنَه، وَلى اونان وِشونِي گِب باور نِكِرِدَنَه.

^{۱۴} وَختِي گه اون يازَده شاگِرِد سِفره سَر نِيشَت وِنه عِيسَى وِشونِه ظاھِر بَوه. عِيسَى وِشونِه اونانِي بي ايمونِي و سنگ دِلِي اي سِه سَرَاكُو هاكِرِدَه، چون اونانِي گِب گه وَرَه بعد از زَيَّنه بَوَوَنَه بَئِينَه بَوه باور نِكِرِدَنَه.^{۱۵} آزمَا وِشونه بُتَه: «دِشِته دِنِيَايِي دِلِه بُورِن و إنْجِيل دِشِته مَرْدِنِي سِه اعلام هاكِنَين.^{۱۶} هَرَكَي ايمون بِيارِه و غَسل تَعْمِيد بَيرَه، نِجَات گِيرَنَه. وَلى هَرَكَي ايمون نِيَارَه، مَحْكُوم وَونَه.^{۱۷} و اونانِي گه مِنَه ايمون دارِنَه هَين نِشونَه و معجزه ها ره كِنِّينَه: مِي إسمِي هَمْرا دِوِشونِه ديرگا كِنِّينَه و جَديِد زِروَنِي هَمْرا گِب زَيَّنه.^{۱۸} و ماريِشونِه شِي دَسِي هَمْرا گِيرَنَه، اگه كِشندِه زَهَر هَم بَخارِن، وِشونِه هِيجي نَوَونَه، وِشون مَريِضِنِي سَر دَسِّنه و مَريِضِن شَفَا گِيرَنَه.»

^{۱۹} پس عِيسَى خِداونَد بعد آز اونَگه هَين گَبارِه وِشونِه بَزو، آسمونِي سِه بُورِد

بَوْه و خِدَائِي رَاسِ دَسِ هَنِيشِتَه. ٢٠ شَاگِرِدِن هَم دِيرَگا بُورْدِنَه و هَمِه جَا تَعلِيم
داوِنَه. خِدَاونَدِ وِشُونَي هَمِرا كَارِكِرِدَه و شَى گَلَام اونِ نِشُونَه و معْجزَاتِي هَمِرا گَه
شَاگِرِدِن انجام داوِنَه، ثَابِتِ كِرَدَه.

